

DRUŠTVENE IN DRUGE SLOVENSKE VESTI.

Zvezin dan bo proslavilo društvo št. 43 ABZ v East Heleni, Mont., z veselico, katero priredijo v nedeljo 21. junija. Pri tisti priliki bo društvo tudi razvilo svojo novo zastavo. Glavni odbor bo na prireditvi zastopala 6. glavna podpredsednica ABZ, sestra Mary Predovich iz Butte, Mont.

Piknik društva št. 132 ABZ v Euclidu, Ohio, se bo vršil v nedeljo 21. junija na Stuski farmi v Wickliffu.

Iz bolnišnice v Canonsburgu, Pa., kjer je bil operiran za vnetje slepice, se je dne 27. maja vrnil domov v Strabane brat Frank Mikec, prvi glavni porotnik ABZ. Njegovo zdravstveno stanje se z vsakim dnevom boljja.

Letni piknik Slovenske mladinske šole S. N. Doma v Clevelandu, Ohio, se bo vršil v nedeljo 7. junija na farmi SNPJ blizu Chardona, Ohio.

Uredništvo Nove Dobe je prejel ponedeljek posetil Mr. Anton Svet, upravnik "Glasa Naroda" v New Yorku. Povedal je med drugim, da se je po šestmesečnem zdravljenju v bolnišnici, kjer so mu odrezali eno oko, vrnil prilično ozdravljen v svoj dom Mr. Janez Terček, dolgoletni urednik Glasa Naroda, znan mnogim rojakom po njegovi zabavni komediji "Peter Zgaga". Naj bi bilo njegovo ozdravljenje trajno!

Prva slovenska zdravstvena postaja postane Mary Gottlieb, ki bo dne 12. junija prejela svoj "Medical degree" v Civic Opera House v Chicagu. Mlada slovenska zdravstvenica je hčerka br. Johana Gottlieba, predsednika nadzornega odbora društva št. 70 ABZ. Rojena je bila v Chicagu leta 1914 in se je leta 1935 poročila z zdravnikom dr. Bohom T. Breme.

Clevelandski župan Frank J. Lausche je proklamiral nedeljo 21. junija za "Slovanski dan". V mestu Clevelandu, ki je najmanj tretjina prebivalstva slovanskega pokolenja.

V New Yorku sta se zaročila Mr. Vlado Količ, sloveči jugoslovanski violinist, in Miss Emily Fabian, odlična slovenska pianistka, doma iz Clevelanda.

Knjižica "The Slovenes Want to Live", ki jo je spisal Joseph Glasold, bivši ataše britiskega veleposlaništva v Zagrebu, in izdal jugoslovanski informacijski center v New Yorku, zasluži, da bi v stotisočih izvodih prodala v Ameriko. Tam je v zgodovini vendar prikupno čitljiva oblika nanašanih toliko važnih podatkov o Slovencih, od zgodovine njihove zgodovine, do njihovega zasužnjstva po fašizmu. Poučni so tudi odlomki iz knjižice, ki jih mora biti v uredništvu vseh večjih ameriških listov, na vse univerzitetne in v roke vseh ameriških kongresnikov, državnikov in drugih javnih ljudi. S pridom bi jo čitali tudi naša tu rojena mlada. (Dalje na 3. strani)

SPLOŠNI TEDENSKI PREGLED

VOJNA SITUACIJA

Izredno srditi boji, ki so zadnje čase divjali v okrožju Harkova na ruski fronti, so nekoliko ponehali. Kakšne odločilne zmage tam ni bilo, ker si zmago svojijo tako Nemci kot Rusi. Po ruskih poročilih so v bojih pri Harkovu Rusi izgubili 75 tisoč mož, Nemci pa 90 tisoč. Manjši boji se vršijo na raznih drugih točkah dolge ruske fronte.

V Libiji, kjer se že ves teden vršijo hudi boji med Nemci in Angleži, za enkrat se ni videti odločilne zmage niti na eni niti na drugi strani. Angleži so ujele nemškega generala Ludwiga Cruewella, katerega izvidniško letalo je bilo izstreljeno za britiško fronto.

Med Kitajci in Japonci se vrše ostri boji na raznih frontah. Avstralsko-ameriški letalci napadajo japonske otoške baze v Pacifiku.

LETALSKA OFENZIVA

V noči pretekle sobote je 1500 angleških letalcev napadalo Nemčijo in od Nemčije zasedene kraje. To je bil največji letalski napad v zgodovini od katere koli strani. Tisoč angleških letalcev je bombardiralo nemško mesto Kolin (Cologne) in sedem osmin istega je v razvalinah. Angleži obljubujejo, da se bodo sličili in še večji napadi ponavljali noč za nočjo. Sodi se, da se bodo angleški letalci pridružili tudi ameriški, ako se že niso.

MEHIKA V VOJNI

Naša južna sosedna, republika Mehika, je v začetku tega tedna oficijelno napovedala vojno Nemčiji, Italiji in Japonski. Neposredni povod za napoved vojne je dalo potapljanje mehiških ladij po podmornicah držav osišča. Z vstopom Mehike v vojno na strani Zedinjenih držav je v vojni z državami osišča vsa Severna Amerika, od severne obale Canade do Panamskega prekopu.

PO NOVIH POTIH

V svojem nedavnem govoru je predsednik Roosevelt izjavil med drugim, da četudi so Japonci pretrgali tako zvano burmansko cesto, po kateri so Kitajci dobivali razne vojne potrebščine iz Amerike, bo vseeno dostavljana pomoč Kitajcem, češ, da se bodo v to svrhu našle druge poti. In zdaj se poroča, da ta ameriška pomoč Kitajcem prihaja potom transportnih letal. Dvajset ogromnih ameriških letal napravi po dva poleta dnevno, in ta letala so natovljena s potrebščinami, ki jih kitajska vojska najbolj potrebuje. Odkod prihajajo letala in kje pristajajo, to je vojaška tajnost. Glavno je, da Kitajci dobivajo nujne vojaške potrebščine, ki jih doma ne morejo izdelovati. Kitajci so najboljši zavezniki Amerike v njenem boju proti Japonski.

SMRT IGRALCA

V Hollywoodu je 29. maja po desetdnevni bolezni umrl John Barrymore, eden najbolj poznanih ameriških filmskih igralcev. Barrymore, ki je bil v letošnjem februarju star 60 let, je bil rojen v Philadelphiji iz znane igralske družine.

ZRTVE NA OBEH STRANEH

Podmornice osiščnih držav, ki povzročajo mnogo škode zavezniki plovbi, posebno na Atlantskem morju. (Dalje na 3. strani)

SUŽNOST SEVERNIH SLOVANOV

Nacijski oblastniki niso nič manj nasilni nad severnimi Slovani, to je nad Čehi, Slovaki in Poljaki, kot so nad Jugoslavo. Najslabše vsekakor postopajo s Poljaki, katerim niti na videz ne priznavajo nikakih človeških pravic. Poljubno jih izseljujejo in preseljujejo v boljše kraje naseljujejo Nemce. Sama uradna nemška statistika priznava, da je bilo lani v juliju v raznih industrijah v Nemčiji zaposlenih nad 800,000 Poljakov in 219,000 Čehoslovakov. Ti delavci so bili s silo ali pa pod najhujšimi pretnjami odvedeni na delo v Nemčijo. Koelnische Zeitung z dne 9. decembra lanskega leta poroča, da je bilo v Nemčiji istočasno zaposlenih štiri milijone tujcev. Dasi je v tem številu vključenih nekaj Belgijcev, Holandcev in Italijanov, tvorijo pretežno večino Slovanov, namreč Poljaki, Čehi, Slovaki, Ukrajinci in Jugoslavo.

Češka, imenovana češkomoravski protektorat, ima neko navidezno samostalnost, toda tudi tam gospodarijo Nemci z isto brutalnostjo kot v drugih zasedenih deželah. Vse višje šole so ukinjene, število ljudskih šol s češkim jezikom pa je silno zmanjšano. In celo na nemških višjih šolah sme študirati le omejeno število češke mladine. Nemci so večino starejše češke inteligence spravili na en ali drugi način s poti, češkemu narasčaju pa ne dovolijo višje izobrazbe.

V nekem češkem mestu je učiteljica češke ljudske šole naročila učencem, da naj za domačo nalogo napišejo nekaj o pomladi. Ko so drugi teden učenci oddali učiteljici svoje umotvorje, se je skoro vsaka naloga pričela sledeče: "Poprej, tekem češkoslovaške republike, so bile zelo lepe pomladi; toda zadnje leto in leto prej nismo imeli lepih pomladi. Ampak prihodnja pomlad bo spet lepa." Učiteljica dotične šole je bila kmalu nato poslana v koncentracijsko taborišče.

Čehi imajo tudi svoje Kvizlinge. Eden teh je Emanuel Moravec v Pragi, ki je bil od nemških oblasti postavljen za ministra ljudske prosvete in propagande. Organiziral je tiskarno, ki izdaja knjige in brošure, katere hvalijo Hitlerja in nacijski sistem. Nekateri teh knjig in brošur so tudi prevedene v češčino, toda občinstvo jih neče niti kupovati niti čitati. Značilno je tudi, da veliki češki dnevniki, ki so primorani pisati v nacijskem smislu, nimajo skoro nikakih citatov iz naričnikov več.

Naciji ne morejo pridobiti sodelovanja češkega ljudstva niti zlepa niti zgrda. Sabotaža v eni ali drugi obliki v od Nemcev kontroliranih industrijah in na železnicih je na dnevnem redu, in najstrožje kazni ne morejo tega preprečiti. Kmetje obdelujejo svoja posestva tako, da je pridelkov komaj za domačo porabo, ali pa pridelke skrivajo. To kljub dejstvu, da so bili že mnogi kmetje zaradi tega ustreljeni.

Prezident Slovačije in vodja slovaških Kvizlingov, monsieur Jožef Tiso, je baje v takih škripčih, da je izjavil, da pojde kot menih v kak samostan. Vse, kakor se poroča iz čeških virov, da mu nacija ne bode tega dovolila, dokler ga morejo v svojo korist izrabljati. Dasi je Slovačija na papirju neodvisna država. (Dalje na 3. strani)

ZA POMOČ RUSIJI

Dne 22. junija letos bo minilo eno leto, odkar je Nemčija brez vsake vojne napovedi navalila na Rusijo, s katero je imela sklenjeno nenapadno pogodbo. Hitler je računal, da bo Rusijo pregazil v šestih tednih, nakar se bo obrnil proti Angliji in Ameriki. Toda junaške ruske armade so prekrizale njegove račune. Kljub znatnim prvotnim uspehom Nemci niso zlozili ruske fronte in niso uničili ruske armade. Milijone Nemcev je že padlo na ruski fronti in nadaljni milijoni so tam zapleteni v neprestane boje. Nepričakovani ruski odpor je dal priliko Angliji in Ameriki, da sta se pripravili.

Kaj bi bilo, da ni junaška ruska armada zaustavila nemškega prodiranja, si je težko predstavljati. Najbrž bi bila v tem primeru že pred meseci premagana Anglija in najbrž bi nas danes Nemci napadali že na ameriških tleh. Vsi pametni in odkritosrčni Američani so danes prepričani, da so danes ruske armade naša močna prednja straža. Zato tudi Amerika hiti pošiljati orožje in municijo Rusom, kajti verjetno je, da bo Hitlerjeva sila zlomljena prav na ruski fronti.

Razume se, da so tudi Rusi imeli velike izgube in da jim primanjkuje munišev, izven orožja. Posebno potrebujejo zdravil, zdravniških potrebščin, oblačil itd. Vsi tega se je organiziral v New Yorku Russian War Relief, ki zbira prostovoljne prispevke v svrhu nabave navedenih potrebščin, katere se pošiljajo v Rusijo. S tem odborom delujejo kot pododseki tudi skupine odličnih Američanov. V New Yorku je na primer predsednik takega odseka bivši guvernir Alfred E. Smith, kateremu gotovo ne more nihče očitati, da je komunist. Ta odsek priporoča, da se dan 22. junija obhaja po vsej deželi "Aid-to-Russia-Day", v priznanju ruskemu narodu za njegove žrtve, ki so v veliko pomoč nam in vsem, ki se borijo za svobodo. Obenem se bo pospešilo zbiranje prispevkov za rusko vojno pomoč.

Odbor poroča, da so že mnoge organizacije prijavile svoje sodelovanje za primerno proslavo obletnice 22. junija. Guvernirji desetih držav in župani 31 ameriških mest so že obljubili, da bodo priglasiili dan 22. junija za dan ruske vojne pomoči. Newyorški župan La Guardia je proglasil kar ves teden, pričenši z 21. junijem za rusko vojno pomoč. Med mesti, ki bodo obhajala 22. junij kot ruski dan, bodo tudi Minneapolis, Minn., Detroit, Mich., in Cleveland, Ohio.

DELO RDEČEGA KRIŽA

Po poročilu informacijskega urada Ameriškega rdečega križa v Washingtonu je ta humanitarna organizacija tekom zadnjih mesecev poslala v Sovjetsko Rusijo za tri in pol milijona dolarjev raznih potrebščin. Pripravljajo se nadaljne pošiljave in vodstvo Rdečega križa upa, da bo količina istih v bližnji bodočnosti podvojena.

Pošiljke so vsebovale razna zdravila, zdravniške instrumente, razno opremo za bolnišnice, obveze, milo, moško, žensko in otroško obleko, čevlje, odeje itd. Bodoče pošiljke bodo vsebovale mnogo otroških oblačil in drugih potrebščin za po vojni osirotelje ruske otroke, za katere. (Dalje na 3. strani)

ZA KAJ SE BORI NAŠA REPUBLIKA

Amerika je bila napadena in se bori za svojo eksistenco in svobodo. Toda v tem niso vsi ideali in vsi cilji naše borbe. Amerika se bori za svobodo in za človeka vredno življenje vseh ljudstev sveta. Tako je izjavil dne 7. maja podpredsednik Zedinjenih držav, Henry A. Wallace, v svojem znamenitem govoru na zborovanju Free World Association v New Yorku, ki ga že danes primerjajo s slovečim gettysburškim govorom predsednika Abrahama Lincolna. Iz tega znamenitega govora našega podpredsednika naj bo v naslednjem v prostem prevodu navedenih nekaj značilnih izčrpkov.

"Mi, ki na gotov način predstavljamo največ svobodnih ljudi sveta, imamo pri srcu milijone ljudi vseh narodov, ki imajo svobodo v svojih dušah. Mi imamo namen prepričati te milijone v Zedinjenih državah 130 milijonov moških, žensk in otrok, ki bodo v tej vojni do konca. Naše ameriško ljudstvo je odločeno vztrajati toliko časa, da bo prinesla popolna zmaga, ki bo prinesla novi dan za ljubitelje svobode po vsem svetu.

"Ta boj je boj med zaslužnim svetom in svobodnim svetom. Kakor republika Zedinjenih držav leta 1862 ni mogla ostati napol zaslužena in napol svobodna, tako se mora v letu 1942 svet odločiti za popolno zmago na eno ali drugo stran.

"Možje in žene ne morejo biti v resnici svobodni, dokler nimajo dovolj prehrane ter čas in zmoglost za čitati in misliti in razpravljati o stvareh. Tekom let je ljudstvo Zedinjenih držav stalno napredovalo v praktičanju demokracije.

"Pred eno generacijo je pri mnogih narodih komaj ena desetina ljudi znala čitati in pisati. Rusija, na primer, se je v teku ene generacije izpremenila iz nepismenega v pismen narod, in v tem procesu se je rusko upoštevanje svobode silno dvignilo.

"Preprosto ljudstvo je na pohodu vsepovsod. Tisoči se učijo čitati in pisati, učijo se misliti skupaj in učijo se rabiti orodja. Ti ljudje se učijo misliti in delati skupaj v delavskih gibanjih, katera so morda ekstremna ali nepraktična od začetka, ki pa se bodo polagoma prilagodila razmeram in uspešno služila koristim povprečnega človeka.

"Prokletstvo modernega sveta so demagogi in najslabši demagogi so tisti, ki so financirani od dobro mislečih bogatašev, kateri sodijo, da bo njihovo bogastvo bolj varno, če vpsilijo demagoge, ki bodo ljudstvo izvalili nazaj v sužnost najnižje vrste.

"Potom voditelj nacijske revolucije skuša satan popeljati preproste ljudi vsega sveta nazaj v sužnost in temo. Nasilja, ki jih uči naciizem, je hudičeva vera teme, in prav taka je nacijska doktrina, da je en narod ali en razred višji nad vse druge rase in razrede in da bi slednji morali biti le sužnji.

"Pohod svobode tekom zadnjih 150 let je bila dolga ljudska revolucija. V tej veliki ljudski revoluciji je bila ameriška revolucija leta 1775, francoska revolucija leta 1792, latinsko-ameriška revolucija Bolivarske dobe, nemška revolucija. (Dalje na 4. strani)

JUGOSLOVENSKE ODBOR V ITALIJI

Poslanica dr. Ivana Marije Čoka ameriškim Slovincem.

Dragi bratje! — Te dni sem stopil na posvečena tla severno-ameriške velike demokracije Franklina D. Roosevelta. V tem za mene svečanem trenutku smatram za svojo posebno prijetno dolžnost, da pošljem iskreni pozdrav vsem bratom Slovincem, Hrvatim in Srbom v Ameriki.

Med Vas, dragi bratje, prihajam kot odposlanec vseh Slovincem in Hrvatov iz Julijske Krajine t. j. iz Trsta, Istre in Gorice.

Kot Slovenec iz Trsta, sem interese in aspiracije našega naroda iz Julijske Krajine predstavljaj že po prvi svetovni vojni, kot član Jugoslovanske delegacije pri mirovni konferenci v Parizu in kot član Narodnega predstavništva v Beogradu. V borbi za svojo svobodo smo tedaj imeli dva najmočnejša zaveznika, enega idealnega, drugega stvarnega: svojo SVETO PRAVICO in pa velikega predsednika Woodrowa Wilsona. — Kljub temu, v svoji borbi nismo uspeli. Mirovna konferenca v Parizu je bila začetkom leta 1920 končana, naše vprašanje — razmejitev med Jugoslavijo in Italijo — pa še ni bilo rešeno. Zato sem, ko sem zapustil Pariz, nadaljeval svoje delo v parlamentu v Beogradu s istim ciljem.

Na žalost, so krivica, laž in nasilje zmagali nad našo sveto pravico, in tako je pol milijona Slovincem, ter dvestotisoč Hrvatov padlo kot žrtev nenasitnemu laškemu imperializmu. — Naš narod kmetov in delavcev je bil pahnen v suženjstvo, in izročen v eksploatacijo požrešnemu fašistovskemu kapitalizmu.

Rešitev, na katero je morala Jugoslavija pod težo okolišnosti pristati, stoji v popolnem nasprotju z narodno voljo slovanskega prebivalstva Julijske Krajine in s tem z elementarnimi principi mednarodnega prava in pravice, ter celo z onimi istimi načeli svobode vsakega naroda, ki so bili proglašeni kot temelj nove razdelitve Evrope po vojni 1914—1918.

Po sklenitvi rapalske pogodbe je Italija proglasila aneksijo Julijske Krajine. Fašistovske tolpe — tedaj še ne na oblasti — so palile, rušile in ubijale po tej naši nesrečni deželi. Tisoči naših najboljših ljudi iz Trsta, Istre, Gorike in Notranjske so trpeli po ječah in koncentracijskih taboriščih Italije. Vključ tem pretežkim razmeram — ali morda ravno radi tega, ker so bile tako težke — sem vrnil za svojo dolžnost, da se vrnem v svojo rodno mesto Trst, med svoj narod in da z njim delim težko usodo.

Z aneksijo te naše zemlje smo ne samo bili oropani svoje svobode, na katero smo imeli pravico, ampak je bilo postopanje naših novih gospodarjev z nami tako, da ostane zapisano v zgodovini Italije in fašizma sramota, od katere se ne bodo nikdar oprali. Bili smo oropani ne samo politične svobode, ampak tudi vseh naših dotedanjih kulturnih tekovin. Ravno tako smo bili vrženi v brezdušno eksploatacijo laškim in fašistovskim ekonomskim interesom. Skratka, bili smo ekonomsko, socialno, kulturno, nacionalno in moralno brez pravic, brez zavestne politične svobode, ampak tudi vseh naših dotedanjih kulturnih tekovin. Ravno tako smo bili vrženi v brezdušno eksploatacijo laškim in fašistovskim ekonomskim interesom. Skratka, bili smo ekonomsko, socialno, kulturno, nacionalno in moralno brez pravic, brez zavestne politične svobode, ampak tudi vseh naših dotedanjih kulturnih tekovin. Ravno tako smo bili vrženi v brezdušno eksploatacijo laškim in fašistovskim ekonomskim interesom. Skratka, bili smo ekonomsko, socialno, kulturno, nacionalno in moralno brez pravic, brez zavestne politične svobode, ampak tudi vseh naših dotedanjih kulturnih tekovin. Ravno tako smo bili vrženi v brezdušno eksploatacijo laškim in fašistovskim ekonomskim interesom. Skratka, bili smo ekonomsko, socialno, kulturno, nacionalno in moralno brez pravic, brez zavestne politične svobode, ampak tudi vseh naših dotedanjih kulturnih tekovin. Ravno tako smo bili vrženi v brezdušno eksploatacijo laškim in fašistovskim ekonomskim interesom. Skratka, bili smo ekonomsko, socialno, kulturno, nacionalno in moralno brez pravic, brez zavestne politične svobode, ampak tudi vseh naših dotedanjih kulturnih tekovin. Ravno tako smo bili vrženi v brezdušno eksploatacijo laškim in fašistovskim ekonomskim interesom. Skratka, bili smo ekonomsko, socialno, kulturno, nacionalno in moralno brez pravic, brez zavestne politične svobode, ampak tudi vseh naših dotedanjih kulturnih tekovin. Ravno tako smo bili vrženi v brezdušno eksploatacijo laškim in fašistovskim ekonomskim interesom. Skratka, bili smo ekonomsko, socialno, kulturno, nacionalno in moralno brez pravic, brez zavestne politične svobode, ampak tudi vseh naših dotedanjih kulturnih tekovin. Ravno tako smo bili vrženi v brezdušno eksploatacijo laškim in fašistovskim ekonomskim interesom. Skratka, bili smo ekonomsko, socialno, kulturno, nacionalno in moralno brez pravic, brez zavestne politične svobode, ampak tudi vseh naših dotedanjih kulturnih tekovin. Ravno tako smo bili vrženi v brezdušno eksploatacijo laškim in fašistovskim ekonomskim interesom. Skratka, bili smo ekonomsko, socialno, kulturno, nacionalno in moralno brez pravic, brez zavestne politične svobode, ampak tudi vseh naših dotedanjih kulturnih tekovin. Ravno tako smo bili vrženi v brezdušno eksploatacijo laškim in fašistovskim ekonomskim interesom. Skratka, bili smo ekonomsko, socialno, kulturno, nacionalno in moralno brez pravic, brez zavestne politične svobode, ampak tudi vseh naših dotedanjih kulturnih tekovin. Ravno tako smo bili vrženi v brezdušno eksploatacijo laškim in fašistovskim ekonomskim interesom. Skratka, bili smo ekonomsko, socialno, kulturno, nacionalno in moralno brez pravic, brez zavestne politične svobode, ampak tudi vseh naših dotedanjih kulturnih tekovin. Ravno tako smo bili vrženi v brezdušno eksploatacijo laškim in fašistovskim ekonomskim interesom. Skratka, bili smo ekonomsko, socialno, kulturno, nacionalno in moralno brez pravic, brez zavestne politične svobode, ampak tudi vseh naših dotedanjih kulturnih tekovin. Ravno tako smo bili vrženi v brezdušno eksploatacijo laškim in fašistovskim ekonomskim interesom. Skratka, bili smo ekonomsko, socialno, kulturno, nacionalno in moralno brez pravic, brez zavestne politične svobode, ampak tudi vseh naših dotedanjih kulturnih tekovin. Ravno tako smo bili vrženi v brezdušno eksploatacijo laškim in fašistovskim ekonomskim interesom. Skratka, bili smo ekonomsko, socialno, kulturno, nacionalno in moralno brez pravic, brez zavestne politične svobode, ampak tudi vseh naših dotedanjih kulturnih tekovin. Ravno tako smo bili vrženi v brezdušno eksploatacijo laškim in fašistovskim ekonomskim interesom. Skratka, bili smo ekonomsko, socialno, kulturno, nacionalno in moralno brez pravic, brez zavestne politične svobode, ampak tudi vseh naših dotedanjih kulturnih tekovin. Ravno tako smo bili vrženi v brezdušno eksploatacijo laškim in fašistovskim ekonomskim interesom. Skratka, bili smo ekonomsko, socialno, kulturno, nacionalno in moralno brez pravic, brez zavestne politične svobode, ampak tudi vseh naših dotedanjih kulturnih tekovin. Ravno tako smo bili vrženi v brezdušno eksploatacijo laškim in fašistovskim ekonomskim interesom. Skratka, bili smo ekonomsko, socialno, kulturno, nacionalno in moralno brez pravic, brez zavestne politične svobode, ampak tudi vseh naših dotedanjih kulturnih tekovin. Ravno tako smo bili vrženi v brezdušno eksploatacijo laškim in fašistovskim ekonomskim interesom. Skratka, bili smo ekonomsko, socialno, kulturno, nacionalno in moralno brez pravic, brez zavestne politične svobode, ampak tudi vseh naših dotedanjih kulturnih tekovin. Ravno tako smo bili vrženi v brezdušno eksploatacijo laškim in fašistovskim ekonomskim interesom. Skratka, bili smo ekonomsko, socialno, kulturno, nacionalno in moralno brez pravic, brez zavestne politične svobode, ampak tudi vseh naših dotedanjih kulturnih tekovin. Ravno tako smo bili vrženi v brezdušno eksploatacijo laškim in fašistovskim ekonomskim interesom. Skratka, bili smo ekonomsko, socialno, kulturno, nacionalno in moralno brez pravic, brez zavestne politične svobode, ampak tudi vseh naših dotedanjih kulturnih tekovin. Ravno tako smo bili vrženi v brezdušno eksploatacijo laškim in fašistovskim ekonomskim interesom. Skratka, bili smo ekonomsko, socialno, kulturno, nacionalno in moralno brez pravic, brez zavestne politične svobode, ampak tudi vseh naših dotedanjih kulturnih tekovin. Ravno tako smo bili vrženi v brezdušno eksploatacijo laškim in fašistovskim ekonomskim interesom. Skratka, bili smo ekonomsko, socialno, kulturno, nacionalno in moralno brez pravic, brez zavestne politične svobode, ampak tudi vseh naših dotedanjih kulturnih tekovin. Ravno tako smo bili vrženi v brezdušno eksploatacijo laškim in fašistovskim ekonomskim interesom. Skratka, bili smo ekonomsko, socialno, kulturno, nacionalno in moralno brez pravic, brez zavestne politične svobode, ampak tudi vseh naših dotedanjih kulturnih tekovin. Ravno tako smo bili vrženi v brezdušno eksploatacijo laškim in fašistovskim ekonomskim interesom. Skratka, bili smo ekonomsko, socialno, kulturno, nacionalno in moralno brez pravic, brez zavestne politične svobode, ampak tudi vseh naših dotedanjih kulturnih tekovin. Ravno tako smo bili vrženi v brezdušno eksploatacijo laškim in fašistovskim ekonomskim interesom. Skratka, bili smo ekonomsko, socialno, kulturno, nacionalno in moralno brez pravic, brez zavestne politične svobode, ampak tudi vseh naših dotedanjih kulturnih tekovin. Ravno tako smo bili vrženi v brezdušno eksploatacijo laškim in fašistovskim ekonomskim interesom. Skratka, bili smo ekonomsko, socialno, kulturno, nacionalno in moralno brez pravic, brez zavestne politične svobode, ampak tudi vseh naših dotedanjih kulturnih tekovin. Ravno tako smo bili vrženi v brezdušno eksploatacijo laškim in fašistovskim ekonomskim interesom. Skratka, bili smo ekonomsko, socialno, kulturno, nacionalno in moralno brez pravic, brez zavestne politične svobode, ampak tudi vseh naših dotedanjih kulturnih tekovin. Ravno tako smo bili vrženi v brezdušno eksploatacijo laškim in fašistovskim ekonomskim interesom. Skratka, bili smo ekonomsko, socialno, kulturno, nacionalno in moralno brez pravic, brez zavestne politične svobode, ampak tudi vseh naših dotedanjih kulturnih tekovin. Ravno tako smo bili vrženi v brezdušno eksploatacijo laškim in fašistovskim ekonomskim interesom. Skratka, bili smo ekonomsko, socialno, kulturno, nacionalno in moralno brez pravic, brez zavestne politične svobode, ampak tudi vseh naših dotedanjih kulturnih tekovin. Ravno tako smo bili vrženi v brezdušno eksploatacijo laškim in fašistovskim ekonomskim interesom. Skratka, bili smo ekonomsko, socialno, kulturno, nacionalno in moralno brez pravic, brez zavestne politične svobode, ampak tudi vseh naših dotedanjih kulturnih tekovin. Ravno tako smo bili vrženi v brezdušno eksploatacijo laškim in fašistovskim ekonomskim interesom. Skratka, bili smo ekonomsko, socialno, kulturno, nacionalno in moralno brez pravic, brez zavestne politične svobode, ampak tudi vseh naših dotedanjih kulturnih tekovin. Ravno tako smo bili vrženi v brezdušno eksploatacijo laškim in fašistovskim ekonomskim interesom. Skratka, bili smo ekonomsko, socialno, kulturno, nacionalno in moralno brez pravic, brez zavestne politične svobode, ampak tudi vseh naših dotedanjih kulturnih tekovin. Ravno tako smo bili vrženi v brezdušno eksploatacijo laškim in fašistovskim ekonomskim interesom. Skratka, bili smo ekonomsko, socialno, kulturno, nacionalno in moralno brez pravic, brez zavestne politične svobode, ampak tudi vseh naših dotedanjih kulturnih tekovin. Ravno tako smo bili vrženi v brezdušno eksploatacijo laškim in fašistovskim ekonomskim interesom. Skratka, bili smo ekonomsko, socialno, kulturno, nacionalno in moralno brez pravic, brez zavestne politične svobode, ampak tudi vseh naših dotedanjih kulturnih tekovin. Ravno tako smo bili vrženi v brezdušno eksploatacijo laškim in fašistovskim ekonomskim interesom. Skratka, bili smo ekonomsko, socialno, kulturno, nacionalno in moralno brez pravic, brez zavestne politične svobode, ampak tudi vseh naših dotedanjih kulturnih tekovin. Ravno tako smo bili vrženi v brezdušno eksploatacijo laškim in fašistovskim ekonomskim interesom. Skratka, bili smo ekonomsko, socialno, kulturno, nacionalno in moralno brez pravic, brez zavestne politične svobode, ampak tudi vseh naših dotedanjih kulturnih tekovin. Ravno tako smo bili vrženi v brezdušno eksploatacijo laškim in fašistovskim ekonomskim interesom. Skratka, bili smo ekonomsko, socialno, kulturno, nacionalno in moralno brez pravic, brez zavestne politične svobode, ampak tudi vseh naših dotedanjih kulturnih tekovin. Ravno tako smo bili vrženi v brezdušno eksploatacijo laškim in fašistovskim ekonomskim interesom. Skratka, bili smo ekonomsko, socialno, kulturno, nacionalno in moralno brez pravic, brez zavestne politične svobode, ampak tudi vseh naših dotedanjih kulturnih tekovin. Ravno tako smo bili vrženi v brezdušno eksploatacijo laškim in fašistovskim ekonomskim interesom. Skratka, bili smo ekonomsko, socialno, kulturno, nacionalno in moralno brez pravic, brez zavestne politične svobode, ampak tudi vseh naših dotedanjih kulturnih tekovin. Ravno tako smo bili vrženi v brezdušno eksploatacijo laškim in fašistovskim ekonomskim interesom. Skratka, bili smo ekonomsko, socialno, kulturno, nacionalno in moralno brez pravic, brez zavestne politične svobode, ampak tudi vseh naših dotedanjih kulturnih tekovin. Ravno tako smo bili vrženi v brezdušno eksploatacijo laškim in fašistovskim ekonomskim interesom. Skratka, bili smo ekonomsko, socialno, kulturno, nacionalno in moralno brez pravic, brez zavestne politične svobode, ampak tudi vseh naših dotedanjih kulturnih tekovin. Ravno tako smo bili vrženi v brezdušno eksploatacijo laškim in fašistovskim ekonomskim interesom. Skratka, bili smo ekonomsko, socialno, kulturno, nacionalno in moralno brez pravic, brez zavestne politične svobode, ampak tudi vseh naših dotedanjih kulturnih tekovin. Ravno tako smo bili vrženi v brezdušno eksploatacijo laškim in fašistovskim ekonomskim interesom. Skratka, bili smo ekonomsko, socialno, kulturno, nacionalno in moralno brez pravic, brez zavestne politične svobode, ampak tudi vseh naših dotedanjih kulturnih tekovin. Ravno tako smo bili vrženi v brezdušno eksploatacijo laškim in fašistovskim ekonomskim interesom. Skratka, bili smo ekonomsko, socialno, kulturno, nacionalno in moralno brez pravic, brez zavestne politične svobode, ampak tudi vseh naših dotedanjih kulturnih tekovin. Ravno tako smo bili vrženi v brezdušno eksploatacijo laškim in fašistovskim ekonomskim interesom. Skratka, bili smo ekonomsko, socialno, kulturno, nacionalno in moralno brez pravic, brez zavestne politične svobode, ampak tudi vseh naših dotedanjih kulturnih tekovin. Ravno tako smo bili vrženi v brezdušno eksploatacijo laškim in fašistovskim ekonomskim interesom. Skratka, bili smo ekonomsko, socialno, kulturno, nacionalno in moralno brez pravic, brez zavestne politične svobode, ampak tudi vseh naših dotedanjih kulturnih tekovin. Ravno tako smo bili vrženi v brezdušno eksploatacijo laškim in fašistovskim ekonomskim interesom. Skratka, bili smo ekonomsko, socialno, kulturno, nacionalno in moralno brez pravic, brez zavestne politične svobode, ampak tudi vseh naših dotedanjih kulturnih tekovin. Ravno tako smo bili vrženi v brezdušno eksploatacijo laškim in fašistovskim ekonomskim interesom. Skratka, bili smo ekonomsko, socialno, kulturno, nacionalno in moralno brez pravic, brez zavestne politične svobode, ampak tudi vseh naših dotedanjih kulturnih tekovin. Ravno tako smo bili vrženi v brezdušno eksploatacijo laškim in fašistovskim ekonomskim interesom. Skratka, bili smo ekonomsko, socialno, kulturno, nacionalno in moralno brez pravic, brez zavestne politične svobode, ampak tudi vseh naših dotedanjih kulturnih tekovin. Ravno tako smo bili vrženi v brezdušno eksploatacijo laškim in fašistovskim ekonomskim interesom. Skratka, bili smo ekonomsko, socialno, kulturno, nacionalno in moralno brez pravic, brez zavestne politične svobode, ampak tudi vseh naših dotedanjih kulturnih tekovin. Ravno tako smo bili vrženi v brezdušno eksploatacijo laškim in fašistovskim ekonomskim interesom.

Jugoslovanski pomožni odbor

Iz urada podružnice št. 1, JPO-SS, Joliet, Illinois.

Imela darovalcev iz Joliet, Rockdale in Lockport, Illinois. Rev. Matthias Butala \$25.00. Joseph E. Spelich \$10.00. Društvo Marije Pomagaj št. 119 KS-KJ \$9.55.

Po \$5.00 so darovali: Rev. George Kuzma, State Attorney James E. Burke, Cad. Slo. Women št. 20, Simon Setina, Joseph Mikolic, Frank Stiglic, Frank Zelko, Summit St., Marie Dorote, Martin Zmajec, Frances Kosicek, Frank J. Gospodarcic, Louis Martincich, Joseph Muhich Sr., Louis Lukancic, Frances Mandel, Dr. Joseph A. Zalar, American Window Washing Co., Mr. in Mrs. Michael Urbanic, Dr. Sv. Petra in Pavla, št. 66 ABZ., Dr. Sv. Barbare, št. 189 SNPJ., Mrs. Anna Rogel, Summit St., Anna Stefanich, Scott St., Louis Planinc, N. Center St., Margaret Bluth in družini, Anton Kovacic, Joseph Kuhar, George Buscaj.

Po \$3.00: John Kozoglav, Michael Svetich, Frank Terlep, N. Hickory St., Dr. Joseph Zelko.

Po \$2.00: Joseph Petrovic, Frank Lokar, Rose Gale, Lockport, John Yakich, Theresa Erjavec, Rockdale, John D. Kren, Mrs. Zdravlevich, Jacob Benedict, Hickory St., George Hudak, Joseph Perush, Katherine Butala, Mary Skul, Vine St., John Benedik, N. Broadway, Mary Russ, Nicholson St., Frank Tushak, Anton Bostjanec, N. Broadway, Joseph Kochevar, Ross St., Catherine Kochevar, Ross St., John Laken, Anton Blatnik, Nicholas Cherenich, N. Chicago St., Emma Planinsek, Anna Bertchan, Matt Bertchan, Frank Jevitz, Sr., Frank Skedel, Frank Zupancich, Granite St., Joseph Buchar, Frank Laurich, Louis Todorovich, Michael Ursich, Peter in Kate Jursinich, John in Mary Pasdertz, John Jerman, N. Chicago St., George Ivanovich, Frank Dusa, Amelia J. Zelko, Marko Kozoman, Martin Gorsich, Rudolph Silc, Louis Brulc, Kervin Nasenbeny, Anton Glavan, Mary Vershay, Matthew Krall, N. Hickory St., Frank Raich, Louis Vidich, Louis Smrekar, Smith St., Joe Gregorich, Smith St., Martin Zagar.

Po \$1.50: Anna Kure, Mae Laurich, Summit St., Ludvik Kerzich, Frank Muha.

Po \$1.25: Frances Michalak.

Po \$1.10: Frank Buchar.

Po \$1.00: Henrietta Brunskol, Leo Jerman, Anna Flander, Joseph Horvat, Summit St., Anna Potocnik, Lockport, John Potocnik, Lockport, Frank Frenchak, Mary Terlep, Oakland Ave., Mary Legan, N. Broadway, Martin Tezak, Louis Skul, Mary Papesch, N. Hickory St., Anna Kren, N. Center St., Joseph Sladich, Anton Pirc Sr., Lockport, Frances Dornik, John Kosmerl, Mrs. Bernard Prodehl, Anna Kolich, Marble St., Joseph Rezhich, N. Center St., Vida Mutz, Katherine Flajnik, Jennie Kosmerl, Louis Kosmerl, John Adamich, Anna Adamich, Elizabeth D. Mutz, Catherine Kuzma, Vine St., John Gersich, Sr., Louis H. Gavigan, Mary Zavrnsnik, Mary Mutz, Vine St., Genevieve Laurich, Michael Hochevar, Broadway, Johanna Krall, Hickory St., Mildred Mikolic, John Nemanich, N. Hickory St., John Subler, Mary Terlep, Center St., Lottie Jevitz, Frank J. Wedic, Catherine Grayhack, Ross St., Joseph Resetich, Antonia Gavigan, Joseph Skoff Jr., Broadway, John Starasinih Sr., Michael Metesh, Center St., Anna Mutz, Nicholson St., John Kramarich, Margaret Troppe, John Videtich, Lockport, Marko Petric, Anna Wardian, John Simonich, Oakland Ave., Albert Simonich, John Simonich, Catherine Si-

monich, Fred Troppe, Bertha Vranichar, Joseph Erjavec, Agnes Vranichar, Katherine Zajec, John Zajec, Martin Mutz, Vine St., Rose Kolich, Marble St., Frances Vranichar, John Butala Jr., Sadie Lopartz, Frank Plankar, Anthony Kodrich, Frank Nemanich, Anna Papesch, Ruby St., Mary Legan, Anna Azman, Frank Lubich Sr., Margaret Mali, Jacob Semrov, John Papesch Jr., Dearborn St., Anton Smolich, Frank Bradach, Jos. Videtich, Highland Ave., Marko Plut, Michael Frankovich Sr., Edward Rozich, Catherine Rozich, Lime St., Edward Carpenter, Rose Glavan, Anton Gorsich, Frances Avsec, Mike W. Papesch, Cora St., Martin Libersher, Michael Setina, Mary Mahkovec, Jackson St., Frank J. Konda, Rose Pasdertz, Jackson St., Mary Pasdertz, Chicago St., Anna Jerisha, Mary Gregorich, Smith St., Agnes Skedel, John Suhadolc, Frank Plankar, Ursula Grabrian, Edward Krall, Jennie Muhich, Bluff St., Frank Buchar, Elizabeth St., Mary Ivec, Cora St., Matt Benedik, Broadway St., Joe Russ Sr., Nicholson St., Joseph Horvatin, Agnes Bezek, Barbara Gregorash, Mihela Maren, Paul Dolinshek, Margaret Dolinshek, Frances Dolinshek, Dorothy Dolinshek, Nicholas Gregorash, Joseph Lopartz, Elizabeth Simonich, Stephen Masura, Nicholas Vranichar, Michael Zoran, Mary Babich Sr., Ludwig Lesnik, Hubert J. Zalar, Vida Zalar, Richard Zalar, Anthony Mali, John Fagaron, Agnes Kocjan, Mary Terlep, Smith St., Frank Lamuth, Catherine Avsec, Anna Rozich, Bridge St., Anna Benedict, Anton Libersher, Frances Krall, Hickory St., Anton Popek, Joseph Slapnicar, Peter Musich, N. Center St., Theresa Koletto, Michael Ursich, Barbara Skrinar, Mary Dolinshek, John Pruss Sr., Hickory St., John Slogar Sr., Cecilia Jevitz, Anna Berry, Louis Tomazic, Agnes Grosley, Joseph Zameic, Joseph Wolf Sr., John Musich Jr., Marble St., John L. Kostelz, George Flajnik, Andrew Hochevar, Josephine Hochevar, Anton Terlep, N. Center St., Joseph Maren, Barbara Skoff, Anton Skoff, Anna Kuzma, Center St., John Kuzma, Center St., Luke Grosley, Lillian Grosley, Frank Papesch, Bluff St., Frank Dornik, Albert Legan, Jennie Cherenich, Dorothy Shukley, Frances Skul, Amalia Ursich, Andrew Kolman, Max Ivanich, John Kambic, Cora St., Helen Mutz, Vine St., Mary Flajnik, Anton Mihelich, Caroline Gregory, Anton Nemgar, Matthew Madronich, Anton Baudek, Anton Baudek Sr., John Vershay, Lockport, Joseph Matkovich, Pauline Lukancic, Frank Terlep, Oakland Ave., Anton Lilek Sr., Leopold Planinc, Anton Petan, Anna Pink, John Chernovic, Mary Golobitsh, Joseph Videtich, Bluff St., Peter Ancel Sr., Peter Ancel, Anton Grayhack, Bertha Grayhack, Joseph Terlep Sr., Broadway, Frances Slana, Anton Strmec Sr., Arthur Kraus, John Kobe Sr., Joseph Vlasich, Joseph Petrovic Jr., Ruby St., Anton Sukle Jr., Mary Baudek, Anna Mahkovec, Joseph Surinak, Frances Gerdiesch, Frank Gerdiesch, Joseph Fabian Sr., Anne Ambrosini, Anthony Kambic, Vine St., Angela Novljan, John Nosse, Agnes Kozuh, Agnes Stukel, N. Hickory St., Mary Filak, John Terlep, Smith St., Matthew Pershay, John M. Mutz, Indiana St., Jacob Brunskol, Leona Simmec, Margaret Mali, Simon Vancina, Leopold Adamich, Margaret Zelko, Cora St., Michael Galle, Lockport, Matthew Kozuh, Catherine Brunskol, Mary Plankar, Matthew Terdich, Joseph Russ, N. Broadway, John Simec, John Moza, Jerry Mutz, Cora St., Frank Novljan, John Dragovan, Catherine Dragovan, Fred E. Kren, Antonia Nosse, Johanna Muster, Louise Gregorash, John Pe-

kol, Theresa Kodrich, Anton Mali Sr., Angela Olson, Mary Skerjanc, Joseph Ancel, James Nosse, Nicholas Zelko, Cora St., Edward Zoran, John Culik, Mary Gaspih, Andrew Gaczowski, Leo Papez Jr., Mary Galle, Lockport, John Pluth, Elizabeth St., Theresa Machak, Stephanie Buchar, Josephine Buchar, Matthew Buchar, Jacob Terlep Sr., John Aroch, Amalia Pekol, Olga in Mildred Erjavec, Jesse Hancock, Frances Hancock, Anna Buchar, Theresa Oblak, Louis Chopp Sr., Michael Gregorash Sr., Anton Golobitsh, Joseph Avsec, John Papesch, Dearborn St., Margaret Panian, Agnes Vranichar, Genevieve Vranichar, Bernice Vranichar, Joseph Verbich, Joe Zelko, Nicholson St., Mary Zelko, Nicholson St., Paul Zupancic, Louis Kodrich Sr., Rose Martincich, Vera Lesnik, Louis Muren Sr., Anna Kozlevcar, Anna Skoff, John P. Papesch, Smith St., Peter Mandel, Anna Agnich, Margaret Hurschik, Anna Znidarsic, Frank C. Butala, Mary Puncar, Irene Langflus, Anthony Kuzma, Vine St., Anton Korevec, Indiana St., Barbara Klepec, Anna Slobodnik, George Skufca, John Ivec, Cora St., Agnes Deichman, Lawrence Groselj, Vincent Marvic, Frank Dusa, Louis Puncar, Peter Vlahovich, Catherine Rittmanich, Anna Rogel, Martin Skerjanc, Andrew Gerl Sr., Anton Umek, Apolonia Verbich, Mary Gerl, Ruby St., Mildred Mihelich, Dr. Martin J. Ivec, Catherine Zupancic, Josephine Muster, Charles Lesnik, Frances Legan, Frank Radich, Martin Kolar, William Spelich, Frances Petrovic, Joseph Skul, Anton Jelenich Sr., Stephen Knez, John Lesnik, Joe Valentinic, Bluff St., Anna Pucel, Cora St., John Vlasich, Anton Pruss, Clement St., Math Tezak, Frank Moskyrie, Agnes Markale, Carlin Gregory, Joseph Russ, Broadway St., Valentine Abrosch, John Horwath, Joseph Kozlevchar, Louis Muren, Broadway, Frank Petan, Joseph Mihelich, Mary Zugel, Broadway, Anton Stermec, Matt Verbiscer, Frank Horvat, Joseph Terlep, N. Broadway, Mary Marosh, Martin Libersher, Anna Grayhack, Michael Hrebez, Joseph Kocevar, Anton Kunstek, Joseph Sever, John Libersher, Frances Ukovich, Joseph Muren, Frances Stefanich, Michael Sekula, Anton Rozman, Anton Golobitsh, M. Petkovich, Laurence Zima, Kate Vershay, Matt in Barbara Gasperich, Leopold Papesch, Michael Frankovich, John Zajec, Joseph Kosmerl, Mary Kalcic, John Terlep, Marko Cernetic, John Pluth, Martin Cernugel, Johanna Bambic, Frank Mlakar, Anton Culig, Mary Jakovic, Joseph Suke, John Znidarsic, John Jerman, Summit St., Anna Krall, Summit St., Frances Ukovich, Joseph Korevec, Vicene Vidich, John Verscaj, Dominic Ursich, Albert Meznarich, John Russ Sr., Summit St., John Starasinih, Frank Hocevar, John Gerl, John G. Grabrian, Anna Gergovich, Joseph Govednik, Frank Bostjanec, Joseph Zalokar Sr., Leo Ivnik, Mary Legan, Frank Turk, Jacob Gombac, John Papesch, Summit St., John Sircel, Ignatius Gregorich, William Rogel, Frank Pirc Sr., Summit St., Anton Jursinovic, Michael Smrekar, Frank Papesch, N. Hickory St., Frank Gregorash, Frank Mahkovec, Anna Glavan, Frank Zupancic, Summit St., Jacob Terlep Sr., John Pozek, Joseph Rogel, William Vertin, Agnes Kozlevcar, Joseph Ambrozich, Jacob Roje, John Gliha, Anton Sustersic, Frank Kerzic, Frank Lehman, Joseph Jurecic, Anna Anzelc, Karol Moza, Joseph Sprajcar, Peter Kokal, Frank Flajnik, John Panian, Frank Lukanc, Frank Gutnik, John Bozich, Mary Fedo, Frances Kos, Frank Mieklich.

Po 75c: Mary Fabian.

Po 55c: John Muhich, Ruby St.

Po 50c: Martin Cernugel, James Mutz, Vine St., William Terdich, Frances Benedik, Anna Kraus, Gertrude Milavec, Henry Russ, Mary Pirc, Lockport, Rudolph Skul, Catherine Glavan, Frances Dezellan, Catherine Bahor, Johanna Bambic, Catherine Matkovic, Albert Vesel, Bernice Benedik, Joseph Gregorec, Marie Culik, Anton Kochevar, Blase Kuglich, Anna Vlahovich, Anton Kunstek Sr., Matilda Malnar, Frank Zakrajsek, Barbara Zelko, Scott St., Mae Gregorich, Michael Hrebec, Pauline Russ, Agnes Skul, August Simonich, Oakland Ave., Antoinette Wedic, Edward Skoff, Mary Nemanich, N. Broadway, Theresa Muhich, Marie Terlep, N. Center St., Isabelle Gregorich, Mary Cohil, Valentine Ambrose, N. Broadway, John Umek Sr., Raymond Gans, Agnes Gans, Michael Papesch Sr., Smith St., Stanley Malnar, Elizabeth Kambic, Julia Skufca, Frank Lustik Sr., Antonia Lustik, Joseph Russ, N. Nicholson St., Bernard Kambic, Louis J. Zeleznikar Jr., Richard Zeleznikar, Elizabeth Benedik, Mary Musich, Josephine Jurjevich, Bernice Krall, Jacob Putz Sr., Anton Kocjanec, Frances Kraus, Helen Zavrnsnik, Catherine Jursinich, John Gerl, Edward Laurich, Rose Jursinich, Mary Smrekar, Smith St., Joseph Zavrnsnik, Frances Ukovich, Ralph Tezak, Mary Laurich, Joseph G. Laurich, Marie Bauer, Andrew Gerl Jr., Margie Kolich, Josephine Golob, Amalia Shelko, Joseph Shelko, Martin Dragovan Sr., Catherine Pozek, Aloysius Zelinski, Michael Klobuchar Sr., Anna Slak, Jacob Shelko, John Kolich, N. Bluff St., John Malnar, John Gerl Sr., John Mandel, Valentine Malnar, Dorothy Mae Jevitz, John J. Jevitz Jr., Raymond Adamich, Katherine Cauko, Louis Terlep, Joseph Nosse, John Papesch, N. Broadway, Mary Molek, Jennie Matekovich, Peter Vidmar, Barbara Pruss, N. Hickory St., Matt Zagoda, Blaz Troppe, Jacob Puc, John Sterk, Louis Pretnar.

Po 40c: Joseph Pirc.

Po 25c: Dorothy Malnar, Helen Vesel, Mrs. John Kramarich Jr., Rose Pasdertz, Mary Pasdertz, Joe Gregorich, Smith St., Caroline Zelinski, Mary Gerl, Matt Kolich, N. Bluff St., Frances Papesch, Smith St., Mary Kunstek, Dolores Wedic, Theresa Kolich, N. Bluff St., Frank Gregorich, Clement St., Mary Jurjevich, Anna Starasinih, Anton Kocjanec, Marko Zagar.

Po 10c: Neimenovan.

Tem potom se v imenu odbora prav lepo zahvalim vsem darovalcem in darovalkam, ki so darovali v ta plemeniti in človekoljubni namen. Posebno lepa hvala gre Rev. Matthias Butala, kakor tudi Rev. George Kuzma in Rev. Michael Cepon, ki so darovali "Victory" mašo na dan kolekte. Vsega skupaj se je nabralo pri tej slavnosti masi \$648.00. Posebna hvala pa gre Mr. John Zivetzu kot pravipljalnemu odborniku, ki je vse tako mojstersko izpeljal in vodil. Hvala tudi kolektorjem, ki so po hišah kolektali. Ti so: Mr. John Grabrian, Mr. John Gerl, Mr. Matt Krall, Mr. Frank Terlep, Mr. Joseph Buchar, Mr. Frank Laurich in Mr. Panian iz Rockdale. Tem potom bi pa tudi prosil v imenu slovenskih revežev v stari domovini še vse tiste naše slovenske kvi rojake in rojakinje, ki niso še dozdaj nič dali v ta plemeniti namen, da se tudi oni izkažejo z malim darom. Vsak dar, če je prav majhen, bo olajšal gorje. Tudi ne pozabimo kupiti U. S. bonde. Zdjaj pa še enkrat vsem skupaj lepa hvala! V imenu odbora podružnice št. 1 JPO-SS:

John Adamič, tajnik.

Ne pozabimo na Pearl Harbor in na Bataan! Kupujmo vojne bonde in znamke!

Jugoslovanski pomožni odbor

Slovenska sekcija

\$20,000.00 v pomožnem skladu.

V blagajni Jugoslovanskega pomožnega odbora, slovenska sekcija, je bilo 1. maja \$17,360.66. V mesecu maju so prispevali sledeči:

Hermína Zortz, blagajničarka lokalnega odbora št. 14 v Lorainu, Ohio, \$572.21; Joseph Zalar, predsednik lokalnega odbora št. 1, Joliet, Ill., \$1,100.00; Joseph Zorc, tajnik lokalnega odbora št. 9, Waukegan-North Chicago, Ill., \$500.00; družina Anton Tomažin, Chicago, Ill., \$5.00; lokalni odbor št. 2, Cleveland, Ohio, \$500.00; John Langerholc, Jr., tajnik in blagajnik lokalnega odbora št. 23, Johnstowntown, Pa., \$158.00; Mrs. Louis Gutcheck, Anaconda, Mont., \$10.00; Mrs. Antonija Bregant, Chicago, Ill., \$10.00; socialistični klub št. 1 JSZ, \$10.00; Frank Prašnikar, blagajnik lokalnega odbora št. 15 v Clintonu, Indiana, \$9.50; in Jos. Zalar vsoto \$49.25.

Dne prvega junija 1942 je bilo v blagajni \$20,284.62.

Vsoto \$49.25, katero je poslal glavni tajnik KSKJ, so darovali sledeči: Rev. Michael Zeleznikar, Rock Island, Ill., \$5.00; Antonia Velkovrh, tajnica sv. Ane št. 173 KSKJ, Milwaukee, Wisc., je nabrala sledeče vsote: Po dolarju so darovali: Louise Staut, Rose Jenich, Josephine Brulc, Mary Jamnik, Angela Pipan, Mary Muhich in Antonia Velkovrh; po 50 centov so darovale: Rose Dezelan, Mary Beiley, Mary Salatnik in Antonia Bevetz; in 25 centov: Ana Gaus.

George Pavlakovich, podpredsednik KSKJ v Denver, Colorado, je nabral sledeče vsote: Po \$5.00 so darovali: Anna Domitrovich, Katarina Boje in Mr. in Mrs. Louis Zemljak.

Konstatin Podlesnik, predsednik društva Marija zdravje bolnikov, št. 94 KSKJ, Kemmerer, Wyo., je nabral sledeče: Darovali so: Po \$5.00: Mr. in Mrs. Konstatin Podlesnik in Mrs. Monika Oresnik; po \$2.00: Mr. in Mrs. Joseph Marolt in Mrs. Mary Zebre; po \$1.00 so darovali: Frances Felician, Mr. in Mrs. John Peterel, John Starvarnik in Anton Rocnik; po 50 centov so dali: Mr. in Mrs. Alois Krizak, Mrs. Agnes Rakun, Mr. in Mrs. Steve Podlesnik in John Kershishnik.

Pri lokalnem odboru št. 23 v Johnstowntown, Pa., so darovali sledeči: društvo sv. Alojzija št. 36 Ameriške bratske zveze, \$75.00; po \$5.00 so darovali: društvo št. 254 Slovenske narodne podporne jednote, in John Jančar; po \$2.00 so dali: Gregor Cekada, Matt Maronich, Frank Turk in Jos. Cekada; po \$1.00 so prispevali: John Ivančič, John Kuser, Anton Sadar, Jr., Louis Skedel, Louis Primovich, Sylvia Skedel, Theresa Foust, Sophie Skedel, Vincent Bukovec, Anton Gabrenja, Anton Sadar, Sr., Jacob Smarada, John Medle, Jos. Skidel, John Brezovec, John Korek, Antonia Brezovec, John Dezelan, Martin Birk, John Ceglar, Emalia Birk, George Ceglar, Frank Mele, Raymond Ceglar, Alice Mele, Michael Rovanešek, Vid Rovanešek, Jos. Turk, Anton Rovanešek, Sr., Frances Turk, Anton Rovanešek, Jr., Matt Klucsevsek, John Rovanešek, Frances Klucsevsek, John Kolar, John Mivec, Alojzija Kolar, Jennie Mivec, John Kolar, Jr., Jacob Dolenc, Jos. Vidmar, John Pike, Frank Jančar, Theresa Pike, John Janezic, John Tome, Mary Vidmar, Mary Tome, John Klajder, Anton Beltz, Frank Petrovic, Jennie Perko, Martin Cernetic, Frank Perko, John Vidmar, Jacob Gabrenja, Jr., William Butara, Ignac Groznik, Anton Drenik, Leo Bevc, Victor Dremely, Louis Rovanešek, Anton Perchin, Anton Kolar in Andrew Vidric.

Hvala lepa vsem nabiralateljem in darovalcem. S tem smo dosegli preko \$20,000.00 v našem pomožnem skladu. To je že lepa vsota, toda rabili bomo mnogo več. Vse lokalne odbore prosim, da naj vsak mesec pošiljajo nabrani denar, da bom lahko več izkazeval v skupni blagajni.

Rojaki po širni Ameriki, prispevajte v pomožni sklad! Širite med seboj naš izrek: Kri ni voda! Daj, brat, daj; pomagaj, sestra!

Leo Jurjovec, blagajnik, 1840 West 22nd Place, Chicago, Illinois.

V znamenju najlepše plemenitosti

Napisal Zvonko A. Novak

Ob zvokih pesmi zvezdne zastave zanos duha ko val morja vzkipi in v srcih množice se tisočglave svobode ogenj vname, vzplameni. Ko zadoni "Naprej, zastava slave," v očeh solze prebriske se boli ko v nju hudourniške poplave zlijo v studenec dobrotelnosti.

V dobi narodnih taborov je bilo, ko se je slovenski narod v stari domovini znašel ter prvič skupno ramo ob rami dajal duška svojem nepremagljivemu koprnjenju po narodni neodvisnosti in zlati svobodi, ki so mu jo v potokih krvi in ob kupih padlih slovenskih junakov siloma vzeli roparski in grabežljivi tuji triningi.

Z velikimi, skoro bi rekel nadčloveškimi napori pa ogromni mi gnotnimi in duševnimi žrtvami so se potem Slovenci še vedno pod tujevo peto vztrajno in uspešno ustavljali nemškemu in italijanskemu zatiranju ter v tistih veličastnih prizadevanjih dosegli to, da se morejo kljub svojemu pičlemu številu meriti v vseh panogah človeške kulture in omike z vsakim kulturnim narodom na svetu.

Ta žilavi, krepki in sila nadarjeni narod, ki je sedaj lik domala vsa druga ljudstva po Evropi v kleščah najsirovejšega in najokrutnejšega barbarstva, kar ga še pozna zgodovina človeškega rodu. Na eni strani ga davi nacijska svojat Adolfa Hitlerja, ki si v svoji umski zmedenosti domišlja, da je drugi Napoleon, a se pri tem strahovito moti. Napoleon je bil sil velike francoske revolucije, on pa je le izrodek nemške nadutosti. Na drugi strani je slovensko ljudstvo prepričano na milost in nemilost makaronski sodrgi Benita Mussolinija, ki je v svoji trapasti megalomaniji hotel izgrati vlogo velikega rimskega državnika in vojskovodje Julija Cezarja, a se je revež pospel le do tega, da sme zdaj pa zdaj razbojniku Hitlerju prah s čevljev brisati.

Tako zavrženim in malopridnim tolovajem je dala nemila usoda sedaj slovensko ljudstvo v pest, da ga po zverinsko trpinčijo in mučijo, streljajo in obešajo, oskrunjuje in podijo s prekrasne slovenske zemlje, ki so jo slovenski ljudje tako pridno obdelovali in tako goreče ljubili že stoletja in stoletja.

Prej omenjeni narodni tabori so vzbudili v slovenskem narodu narodno zavest, ki je potem dala toliko dobrega, koristnega in lepega Slovincem samim in vsemu človeštvu v prid.

Kulturne in znanstvene zadoluge slovenskega ljudstva so velike. Zato bi bila težka tudi izguba, če bi ga zatrli in ugonobili Hitlerjevi pa Mussolinijevi rablji sedaj ali pa pozneje morebiti tisti, ki bodo po tem strašnem klanju in pokončevanju postavljali deželne mejnike.

Slovenski narod nam v svojem groznem trpljenju in najhujši nesreči, ki ga je še kdaj zadela, obupno kliče: "Pomagajte, brate in sestre, ki ste še tako srečni, da živite pod zaščito največje demokracije na svetu!" In kakor so bili njemu potrebni tisti narodni tabori za pobudo narodne zavesti tedaj, tako so nujni nam svobodnim ameriškim Slo-

vencem sedaj, če mislimo pomagati svojem rodu v Sloveniji, da ne zgine z zemeljskega površja za zmerom.

Čikaška slovenska naselbina se prav dobro zaveda vsega tega, pa je zato imela tu v Chicagu dne 24. maja popoldne Ameriški češki dvorani na 148 W. 18th St., tak narodni tabor ter z njim v znamenju najlepše človeške plemenitosti in uspešnosti podala mogočno manifestacijo slovenske vzajemnosti in tople ljubezni do svojega prepega rodu, ki tako grozno travavi pod nacijsko in fašistično strahovlado.

Več kakor tisoč naših dobrih ljudi je prihitelo na ta narodni tabor z namenom, da pomagajo vsak po svojih močeh svojemu ubogemu narodu v stari domovini, in zdelo se mi je, kakor bi bila vsa ta tisočgava množica ena sama velika dobita, kakor bi bila cela prostora dvorana v parterju in na balkonih v objemu žlahtne dobrotelnosti in plemenite ljubezni do pogazenega naroda.

Čikaška podružnica slovenskega oddelka pri Jugoslovanskem pomožnem odboru je pripravila za to priliko prav pester in zanimiv program. V njem so poleg posameznih pevskih moštvo sodelovali vsi naši zbori.

Mešani pevski zbor "Adrija" je zapel poleg drugih pesmi najprej ameriško narodno himno "The Star Spangled Banner", ki jo je z njim stoji pesem "Čela hiša, in potem pa še "Naprej, zastava slave." To je občinstvo poslušalo tudi stoji, ker je jugoslovanska narodna himna.

Za "Adrijo" je Tomaž Cukelj, oblečen v gorenjsko narodno nošo, prav izvrstno deklamiral krasno Gregorčičevo pesem "Bodočnost Slovanov" ter s svojo deklamacijo napravil mogoč vtis na občinstvo.

Korenčani sestro sta nastopili v slovenski narodni noši nam srčkano zapeli več slovenskih narodnih popevk.

Nastop novega pevskega zbora "Slovenske ženske zveze" je prav dobro obnesel in se ubranem petju je soditi, da imajo pevsko društvo izvrstno skrbno učiteljico.

Udovičev Edvard je v narodni noši s svojim ljubkim glasom in popevkami, ki jih tako lepo zapoje, na mah priklenil vsa naša srca nase.

Moški pevski zbor "Prešeren" je brezhibno zapel vse tri pesmi. Posebno dober je bil v "Jadranskem morju" in navzoč so mu to priznali z burnim ploskanjem.

Moji punčki Majda in Ksenija sta dobro rešili vsaka svoja nalogo v tem nastopu. Majda je imela mehek in čist glas v arizaciji Pucinnijeve opere "Madama Butterfly" in v Zormanovi pesmi "Oj, večer je že" je pokazala pravilnih ton pokazala tudi to, da lahko tudi tu rojena Slovenka pravilno izgovarja slovenske besede. Ksenija jo je imenitno spremljala na klavir, čeprav je pedal malo nagajal.

Naša "Sava" je nam zapela Sattnerjevo "Naše gore" in Flejšmanov "Triglav." Obe pesmi sta bili občinstvu prav všeči.

Tu rojena Slovenka Ana Beniger je tudi to pot pokazala ariji iz Massenotove opere "Die Fledermaus" in Zormanovi "Dobro rodade," v Zormanovi "Dobro rodade" in drugih slovenskih popevkah, ki jih je morala peči še v nameček, da se bolj in bolj bliza vratom hrama ameriške opere. Na klavir jo je spremljal dobro znana glasbenica mojstrinja Jasna Bjankin.

Vmes so nastopali glasbeniki. Najprej je Leo Jurjovec, kot blagajnik Slovenskega pomožnega odbora, predstavil organizacijo pozdravil narodno občinstvo ter se mu iskreno zahvalil za sijajno udeležbo. Mislijo na strašne razmere, st. niji, je razpletal svoj prisrčen govor, pozval v čem Slovene v Chicagu in širom po Ameriki naj prisrsko stari domovini.

(Dalje na 3. strani)

V ZNAMENJU NAJLEPŠE PLEMITOSTI

(Nadaljevanje z 2. strani)

Njeni najhujši sili na pomoč, ker ga zaključil s sledečimi besedami: "Živel slovenski narod! Tvoja njegova pravica in svoboda!"

Njegove tople besede so segle polušalstvu globoko v srce. Čikaškega župana Kellyja je zastopal mestni sodnik Tremko, ki je poljskega pokolenja. Govoril je v angleščini in nekoliko tudi v poljščini, s čimer se je posebno prikupil poslušalstvu.

Ker sta bila med navzočim odličnim tudi tukajšnji jugoslovanski generalni konzul Peter Cabrić in univerzitetni profesor John Zvetina, ki je hrvaškega pokolenja, sta prišla na tabor povabilo tudi na oder ter pregovorila vsak nekaj prav pravih besed, prvi v srbsčini, drugi pa v angleščini.

Kot predsednik slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora je bil Vincent Caiman, glavni govornik te tako slišno uspele prireditve. V svojem dobro zamišljenem govoru je povedal marsikaj zanimivega o strašnih razmerah v Sloveniji. Opiraje se na ta žalostna dejstva je pravilno sklepal, da je skupno pomožno in politično delanje med ameriškimi Slovenci najnujno potrebno. Naša pomoč ne sme cepiti, če hočemo, da se izdatna, je dejal govornik, nas opozoril, naj ne poslušamo tistih, ki skušajo na ta ali na tisti način ovirati to nesebično delovanje.

Mržnja radi razlik v političnih in verskih nazorih naj zgine iz naše srede v teh potrebni prizadevanjih. Pomožno pobiranje prostovoljnih prispevkov za duhovnike in druge namenjamo zmedo in pošteno malomarnost med našimi ljudmi, saj stremi naše gibanje, da bodo delovali naše moči vsi, ki so je potrebni, pa bodo to že delavci, kmetje, učenci, profesorji, pisatelji, inženirji in drugi intelektualci, delavci ali nune. Naš narod je milijone dolarjev odbojnih naših bratskih podpornih organizacij. Zato more zaupati denar za v pomožni sklad, sestaja glavni odbor pomožnih organizacij iz samih takih, ki so glavni odborniki političnih ustanov, je dejal govornik. Končno je nas še po potrebi naj podpiramo njegov politični odbor tudi v njegovih političnih prizadevanjih, ki so naravno nesrečni Sloveniji v pomoč.

Cainkarjev govor je bil najzanimivši, a vseeno pa jako zanimiv in prepričevalen. Ljudje so ga poslušali.

Leo Jurjovec, st., je vodil promocijske skupne prireditve, ki je bila sijajen uspeh v moralnem in gnetnem oziru. Bila je jasen dokaz naše vzajemnosti in veličasten primer slovenske plemenitosti. Med programom je bil vladal popoln red. Potreba je bila točna, ker je politični odbor prav lahko dobil vse potrebne delavske moči pri članstvu naših društev.

Riša je bila polna. Ljudje so bili zadovoljni rok in pomožni sklad slovenskega oddelka se bo povečal bržkone najmanj za en odstotek. Čikaška naselbina se je v hvala lepa vsem tistim, ki so na ta ali oni način sodelovali, zelo dosti.

Frank Okoren:

Izlet v Canon City

Zgodaj zjutraj v nedeljo 24. maja smo se odpravili iz Denvera proti 150 milj oddaljenemu mestu Canon City, kjer je bil isti dan napovedano zborovanje federacije društev Ameriške bratske zveze v državi Colorado.

Bilo je izredno, lepo majsko jutro in okolica krasnega mesta

Colorado Springsa je bila vsa zavita v sveže zelenje, le nad 14.000 čevljev visoka gora Pike's Peak je bila še ogrnjena v belo snežno obleko. Od te beline so se utrinjali jutranji žarki coloradskega sonca, da nam je kar videl jemalo. Od mesta Colorado Springsa naprej smo krenili po bližnjici. Pot se je vila med hribi, po klanjih in v jugah, toda avtomobil v rokah spretnih šoferke Mrs. Grande je samozavestno in varno drčal naprej kot bi vozil po planjavi.

Ko smo dospeli v Canon City, smo se najprej ogledali pri družini Jos. Skrabeca, kjer smo bili nad vse gostoljubno sprejeti in postreženi. Nato smo bili povabljeni še k družini Yakovec, kjer nas je spet sprejelo samo gostoljubje.

Čas zborovanja je bil določen za 9. uro zjutraj in vsi zborovalci so bili pravočasno na mestu. Zborovanje je vodil predsednik Steve Mauser. Poteka zborovanja ne bom opisoval; to bo že zapisnikar storil. Omenim naj le, da se je zborovanje, vršilo v pravem bratskem duhu in da so se vsi zastopniki izrazili, da bodo aktivni v tekoči kampanji ter da bodo njihova društva skušala dobiti kampanjske nagrade.

Po končanem zborovanju smo bili povabljeni h kosilu, katero je za zborovalce in goste pripravilo tankajšnje društvo Triglav, št. 147 ABZ. Prav za prav to ni bilo kosilo, ampak prava gostija. Hvala društvu, oziroma članom in članicam, ki so se tako potrudili.

Ko smo se okrepčali in nekoliko porazgovorili, smo se odpravili, da si ogledamo tankajšnje znamenitosti, državno jetnišnico. Tozadevno dovoljenje nam je v naprej preskrbel Mrs. J. Skrabec. Toda, kljub dovoljenju, se ne pride tako lahko na notranjo stran mrežja. Povedano nam je bilo, da moramo pred vhom odložiti vse kovinske predmete. Ako je kateri kaj pozabil v žepu, se je takoj oglašil zvonec in treba je bilo ponovno preiskati žepa. Šele, ko je bil obiskovalec popolnoma očiščen vsakega kovinskega predmeta, je zvonec pri vhom molčal. Notranjost jetnišnice je kajpak zanimiva.

Od tam smo se vrnili nazaj v dvorano, kjer so nam prijazni sobratje in sestre pripravili odhodnico, da ne bi potovali proti našim domovom lačni in žejni. Seveda smo si imeli še marsikaj povedati, tako, da je kar prehitro prišel čas odhoda. Poslovili smo se z željo, da bi se kmalu spet zdravi in srečni videli.

Družini Jos. Skrabec in družini Yakovic in drugim prijaznim bratom in sestram v Canon Cityu naj bo na tem mestu izražena iskrena zahvala za vso gostoljubnost in naklonjenost. Društveni zastopniki, ki so bili na zborovanju, pa naj navdušijo člane svojih društev, da se s podvojeno silo lotijo kampanjskega dela in priborijo svojim društvom od Zveze obljubljene nagrade. Država Colorado ni bila še v nobeni kampanji med zadnjimi in ne sme biti niti v tej.

JUGOSLOVENSKI ODBOR V ITALIJI

(Nadaljevanje s 1. strani)

ščite, vrženi tujcu v žrelo in od njega neusmiljeno izrabljeni, oropani in ponižani. Celokupna struktura enega dela slovenskega in hrvaškega naroda z mnogimi lepimi in naprednimi ekonomskimi, socialnimi in kulturnimi ustanovami je bila barbarško uničena na tem teritoriju, ki ga je vzela pod svojo zaščito "dvatisočletna" italijanska kultura.

Velikasten je bil odpor našega naroda proti temu nasilju. Človek je najlepši kadar se bori za svoje človečansko dostojanstvo, za svojo svobodo. S tega

vidika je odpor našega naroda pod Italijo, proti nasilju, in njegova borba za svobodo prava poezija, ki bo v njegovi zgodovini v bodočnosti morala najti pravo oceno.

S ponosom smemo poudariti, da v kljub nezalisanemu nasilju v vseh 23 povojnih letih v Julijski Krajini ni bilo nobenega izdajalca, nobenih kvislingov.

Na tisoče mojih sorojakov je fašizem pahnil v zapore in konfinacijo samo zato, ker so hoteli ostati zvesti svojemu rodu in ker niso hoteli biti sužnji italijanskemu imperialističnemu fašizmu. Preko sedemdeset tisoč jih je moralo zapustiti svoja ognjišča in iskati azil v Jugoslaviji, preko trideset tisoč drugih, se je zateklo v razne druge kraje Evrope, Afrike, Severne in Južne Amerike. Sto tisoč emigrantov za tako majhen narod! Ali ni to strašno? Tako usoda je zadela tudi mene. V borbi za najelementarnejše človečanske pravice, me je fašizem kot predsednika političnega društva "Edinost" v Trstu pahnil v zapor, in mi s tem onemogočil vsako nadaljnje delovanje, vsled česar sem moral tudi jaz zapustiti svoje rodno mesto in iskati pribežališče med svojimi brati v Jugoslaviji.

Tu smo v okviru naše jake in solidne organizacije "Zveze jugoslovanskih emigrantskih organizacij iz Julijske Krajine" začeli dvigati glas teptanega naroda proti vnebovpijočim krivicam Italije in fašizma ter nadaljevali borbo za svobodo. S tiho in podzemeljsko borbo naroda samega na terenu v Julijski Krajini smo se mi ponosni sinovi Trsta, Istre in Goriške kot en mož upirali tiraniji in zločinskemu početju fašistovskih banditov. Zrtve Vladimirja Gortana, žakovskih mučnikov, monstreproces leta 1930 pred rabeljskim Specialnim tribunalom v Trstu in premnoge druge žrtve nas niso mogle zaustaviti v naši nevtrastni borbi. In tako smo bili skozi dvajset let predhodniki današnje gigantske borbe velikih demokracij proti združenim fašistom celega sveta. Obenem smo visoko dvigali zastavo naše pravice za svobodo in neodvisnost.

Ko je 1. septembra 1939 leta Hitler izzval sedanji svetovni požar, smo mi iz Julijske Krajine brez obotavljanja izbrali svojo pot. Takoj smo razumeli, da je s tem začela borba fašizma za življenje ali pa smrt. — Vkljub javno izjavljeni politiki nevtralnosti jugoslovanske vlade smo mi smatrali, da je naša dolžnost pomagati demokracijam v njihovi borbi, ker njihova zmaga pomeni naše življenje in našo svobodo, kakor bi njihovi poraz pomenil našo končno smrt. Dobro smo se zavedali, da se svoboda more odkupiti samo z žrtvami.

Na to našo borbo je fašizem odgovoril s procesom in prvi polovici preteklega meseca decembra pred istim rabeljskim Specialnim tribunalom v Trstu, ki se je masčeval nad nedolžnimi žrtvami, katerim ni mogel dokazati nobenega kaznjivega dejanja. Vkljub temu je ubil pet naših bratov, in obsodil štiri na doživljensko ječo, 23 na po 30 let ječe, enega na 24 let, tri na po 16 let, šest na po 15 let, in ostale na manjše kazni do 6 let. Naše delo pa je še pred tem procesom imelo za nas težke posledice: izdajniški režim princa Pavla, in narodna vlada Cvetkoviča in njegovih pomagačev, so pod pritiskom Rima in Berlina pričeli preganjati naše organizacije in jih končno razpustili z našo "Zvezo" na čelu.

Pred poznanim "državnim sodiščem za zaščito države" v Beogradu, torej v srcu Jugoslavije, smo se morali nekateri od nas kot Jugoslavlani zagovarjati zato, ker smo se borili — za pravico in svobodo zaslužnjih Jugoslovancev, in s tem za povečanje Jugoslavije. . . Tudi jaz sem kot predsednik "Zveze"

prebil mesec dni v proslulem beograjskem zaporu "Glavnjači", potem pa bil 8 mesecev interniran v notranjosti Srbije.

Pa se nismo udali. Vkljub preganjanju smo nadaljevali z delom in podnašali nove žrtve za dosego svojega ideala. Namesto razpuščenih organizacij smo osnovali "Jugoslovanski odbor iz Italije". Že samo ime pove cilj in namen. On je nadaljevanje delovanja "Jugoslovanskega odbora" iz prve svetovne vojne, seveda z omejenim ciljem. Oni odbor je deloval za osvoboditev vseh Slovencev, Hrvatov in Srbov, ki so tedaj živeli v okviru avstroogrške monarhije, naš zadatek pa je, boriti se za svobodo še onih, ki so po prvi svetovni vojni ostali izven mej Jugoslavije.

Po sklepu naše organizacije sva jaz, kot predsednik, in tajnik g. Ciril Hajek, ki je bil tudi težko preganjan, pravočasno in pred podpisovanjem trojnega pakta zapustili Jugoslavijo, da v svobodi nadaljujemo naše delo. G. Hajek je ostal v Kairu, kjer zelo aktivno deluje med tamošnjimi Primorci. Člana našega odbora sta tudi g. Miran Rybar v Kairu, in g. Josip Mohorovičič, sedaj v New Yorku.

Pri vsej skromnosti smemo s ponosom trditi, da smo po svojem delu in po svojih ciljih bili predhodniki slavnega marca 27. — 1941.

Ko je jugoslovanska vlada prišla v inozemstvo, je prevzela naš program in svoj državni program, kakor je to v svojem znanem govoru 27. 6. lani po londonskem radiju omenil tedajni predsednik jugoslovanske vlade g. gen. Simović.

Naš odbor nadaljuje svoje delovanje kot glas prizadetega naroda.

In tako prihajam jaz, kot predsednik Jugoslovanskega odbora iz Italije, kot živa pričča naše borbe, naših žrtv in naše nezlomljive volje za svobodo, iz Londona med vas, dragi bratje, da vam prinesem pozdrave Trsta, Istre in Goriške ter da skupno z vami v bratski solidarnosti iz te plemenite zemlje največje in najpopolnejše svobode, dvignemo glas za dosego svete pravice, ki jo nam, Primorcem odredka barbarski fašizem, a na slovenskem Koroškem tevtovski nacizem. Mi se borimo za svojo narodno in socialno osvoboditev. Kot delovno ljudstvo se mi borimo proti izkoriščanju pohlepnega tučca. Bog je ustvaril sonce tudi za nas, in tudi mi imamo pravico jesti na svoji zemlji svoj kruh.

Prepričan sem, da bomo med svojimi brati v Ameriki našli polno razumevanje za svojo borbo, in bratski sprejem. Vprašanje, kateremu služijo "Jugoslovanski odbor iz Italije" zadeva najbolj Slovence, ker je med Jugoslavlani, ki so ostali izven mej Jugoslavije največ Slovencev; zadeva pa tudi Hrvate, ker je med njimi dober del Hrvatov; zadeva pa tudi Srbe, ne le ker je v Istri ena srbska občina, ampak ker ozemlje, ki je etnografsko naše in na katero pravnično aspiriramo, ako se pravilno razume njegov značaj in pomen, predstavlja ogromen aktivum za blagostanje in prestiž cele Jugoslavije kot države. To vprašanje ni vprašanje stranke ali posameznikov, temveč je obče nacionalno, in mora biti sveto vsakemu Srbu, vsakemu Hrvatcu in vsakemu Slovencu saj gre za svobodo njegovih bratov!

In kakor smo v prvi svetovni vojni imeli na svoji strani poleg naše svete pravice dragoceno pomoč velikega predsednika Wilsona, tako verjamemo, da bomo v sedanji borbi smeli računati na pomoč ameriške demokracije pod vodstvom velikega predsednika Roosevelta.

Narod, ki me je poslal, da se za njega borim, ne zahteva drugega kot to, da se popravi strašna krivica, ki mu je bila storje-

na, in da se mu prizna pravica do svobode kakor jo uživajo drugi narodi.

Od te zahteve ne odnehamo, pa naj stane kar hoče! Pred nami je historični moment, ko moramo sebi priboriti svobodo, držke se pravila legendarnega junaka Draže Mihajloviča, v čigar vrstah se bori lepo število Slovencev in zlasti Primorcev: bolj grob nego rob!

V takem duhu in neomajnem prepričanju in optimizmu, da bomo vključ vsem ogromnim težavam, ki so na poti, dosegli svoj ideal, t. j. svojo svobodo, vas, dragi bratje, srčno pozdravljam ŽIVELI!

Za časa svojega bivanja v Ameriki, prenašam sedeže "Jugoslovanskega Odbora iz Italije" iz Londona v New York (Adresa: 421 West 119 St. NYC.)

Dr. Ivan Marija Čok, preds. Jugoslovanskega odbora iz Italije

DRUŠTVENE IN DRUGE SLOVENSKE VESTI

(Nadaljevanje s 1. strani)

na, ki se zanima za rodno deželo svojih staršev in za zgodovino svojih prednikov. Knjižnica se dobi na naslovu: Yugoslav Information Center, 812 Fifth Avenue, New York, N. Y.

"The Garden Encyclopedia"

se imenuje velika in zelo informativna knjiga, katero bi moral imeti vsak rojak, ki se zanima za vrtnarstvo in ki obvlada angleščino. Knjiga, ki obsega nad 1300 strani in vsebuje 750 slik in 10.000 člankov, je prava zakladnica vsega znanja, ki je v zvezi z vrtnarstvom. Cena je izredno nizka, samo \$1.98 komad. Dobi se na naslovu: "Slovenic Publishing Co., 216 W. 18th St., New York, N. Y."

SUŽNOST SEVERNIH SLOVANCEV

(Nadaljevanje s 1. strani)

va, so Nemci tam pravi gospodarji. Živila iz Slovačije gredo v Nemčijo in poleg tega zahteva Hitler vedno večje število slovaških vojakov za na rusko fronto. Ljudstvo je vsak dan bolj nezadovoljno zaradi vedno višjih davkov in naraščajoče dragine.

Mali slovanski narodič Lužičke Srbe, ki živi v Prusiji in Saksonski in ki je pred nastopom nacizma štel okrog 200.000 oseb, je navidezno čisto zatrt. Lužičkosrbski jezik je prepovedan, vse njihove kulturne ustanove so uničene in narodni voditelji zaprti. Nemci hočejo kratkoma izbrisati vsako sled tega slovanskega narodiča.

V Plznu na Češkem, kjer je 97 odstotkov češkega in samo 3 odstotke nemškega prebivalstva, so nemški oblastniki odstranili vse češke administrativne uradnike in jih nadomestili z Nemci. Ko je zastopnik češke večine proti temu postopanju protestiral, mu je nemški oblastnik odgovoril: "Sedemindveprocentna češka 'manjšina' ne more garantirati zadovoljive mestne uprave za nemško 'večino,' ki znaša tri odstotke. Nemcev ne more vladati 'manjšina.' Protest odklonjen." Taka je nacijska pravica.

DELO RDEČEGA KRIŽA

(Nadaljevanje s 1. strani)

je vlada zgradila večje število zavetišč.

Za žrtve nedavnega potresa v južnoameriški republiki Ecuador, je Ameriški rdeči križ poslal prispevek dva tisoč dolarjev. Za otroke, ki so bili poslani iz mesta Reykjavika na Islandiji, kjer je urejena ameriška obrambna baza, je Ameriški rdeči križ poslal nekaj tisoč odev, mladinski oddelk Rdečega križa pa je zanje prispeval igrače in vrtno orodje, da se

islandski otroci ne bodo dolgočasili na deželi.

Ameriški rdeči križ pomaga, kjer vidi potrebo in kjer more. Vsak prispevek za Ameriški rdeči križ je torej v pomoč trpečemu človeštvu.

Razsodbe gl. porotnega odbora A. B. Z.

1-400.

Tožba glavnega odbora ABZ proti bratu Steve Banovetzu, Sr., članu društva št. 1 ABZ., v Elyu, Minnesota, vložena na podlagi točke 67, katere se glasi: "Glavni odbor sme zatožiti pri glavnem porotnem odboru vsako posamezno društvo, društvenega odbornika ali posameznega člana društva, ki dela nemir ali razkol pri društvu ali med članstvom Zveze, ali je zaskrivil kako drugo stvar, ki je v škodo in ponižanje ABZ."

Nadalje na podlagi točke 196, podtočke e) katere se glasi: "tožbe vložene po glavnem odboru ali izvrševalnem odseku proti članu, ki zlobno ali lažljivo govori ali piše proti Zvezi, krajevnomu društvu ali društvenim odbornikom, posameznemu glavnemu ali društvenemu odborniku."

Tožnik trdi, da je obtoženi kršil pravila naše Zveze, in sicer s tem, da je v presledkih pošiljal pisma več glavnim odbornikom in v istih na zelo neprimeren in nedostojen način krivo dolžil in obrekoval gl. tajnika naše Zveze, brata Antona Zbašnika in bivšega gl. odbornika naše Zveze, brata Josepha Mantela. Rečena pisma, in sicer osem po številu, so priložena v svrhu dokazov obtožnici. Med drugim je dolžil prej omenjenega gl. tajnika tudi potvarjanja zvezniških (JSKJ) zapiskov, tistih, kateri se nanašajo na prva leta njene obstanka. Tožnik je predložil tudi fotostatični posnetek (sliko) druge seje oz. konvencije JSKJ, ki se je vršila dne 17. julija 1899, in tak posnetek knjige 2. tajnika JSKJ, iz leta 1898, katero oboje kaže dogodek in uradno delo pri JSKJ v letih 1898 in 1899, in iz katerega obojega je vidno, da je trdenje obtoženega, da so bili zapiski potvarjeni, neresnično, to je, da ni bilo nikakega potvarjanja.

Gl. porotni odbor je pozval obtoženega, da se zagovarja ali skuša predložiti protidokaze, in, ako tega ne more, da se prizna krivim prestopkov navedenih v obtožnici. Obtoženi, čeravno je bil opetovano tako pozvan, ni naredil ne eno ne drugo. Ker je temu tako, je gl. porotni odbor razsodil, da je obtoženi kriv vsega, kar navaja obtožnica in da zasluži po gl. odboru zahtevano kazeno.

Ker pa je obtoženi že v visoki starosti in ker ga že nad dvajset let muči nadležna bolezen in ker je obljubil nikdar več pošiljati enaka prej omenjena pisma, se je to jemalo v ozir in se mu naložilo lažjo kazeno, kot bi se mu sicer moralo naložiti. Kaznuje se ga tem potom z zapisniškim ukorom, z dodatkom, da bode izključen iz ABZ., ako bi še kdaj v prihodnosti ponovil v obtožnici navedene prestopke, kakor hitro bi bil tako obveščen gl. porotni odbor in ako bi bili kakemu obvestilu priloženi zadostni dokazi o takih ponovnih prestopkih.

Anton Okolish, Rose Svetich, Steve Mauser, Ignac Zajc, porotniki (ice) ABZ.

DOPISI

Waukegan, Ill. — Iz naše naselbine se redko kdo oglasi, toda v predzadnji izdaji Nove Dobe je bil priobčen dopis športnega supervizorja pri društvu št. 94 ABZ, brata Franka Brenceta. V dopisu omenja brat Brenceta kegljaško tekmo, ki se je vršila v Chicagu in katere sta se udeležila dva "teama," eden mladih in eden srednjeletnih. Z bratom Ogrinom, ki je šofiral, in nje-

govo soprogo, sem se tudi podpisani z ženo podal tja, da sem opazoval bitko med kegljači. Končno zmago so izvojevali Chičazani. Po tekmi smo se podali v znane Golenkovote prostore, kjer smo bili vsestransko dobro postreženi. Posebno brat Oblak se je izkazal za zelo skrbnega strežaja. Upam, da se v prihodnji sezoni spet oživi kegljaški šport in tozadevno tekmovanje med našimi društvi.

Člane in članice društva Sv. Roka, št. 94 ABZ, prosim, da se polnoštevilno udeležijo prihodnje seje, ki se bo vršila v nedeljo 21. junija. Na dotični seji se bomo morali pogovoriti vse potrebno glede piknika, ki ga priredimo v nedeljo 2. avgusta. Omenjenega dne dopoldne pa se bo v Waukeganu vršilo zborovanje federacije društev Ameriške bratske zveze za Illinois, Wisconsin in Indiana. Torej, vsi na sejo 21. junija, da se pogovorimo vse potrebno glede piknika! In ne pozabite, da smo sredi mladinske kampanje. Koliko novih mladinskih članov bomo vpisali na prihodnji seji? Brat-ski pozdrav! — Za društvo št. 94 ABZ.

Anton Stanovnik, tajnik.

Chicago, Ill. — Naš dobrodelni koncert v prid Jugoslovanskemu pomožnemu skladu, slovenska sekcija, je minul. Izpadel je povoljno, toda o finančnem uspehu danes še ne morem poročati, ker še nisem prejel nazaj vseh vstopnic oziroma denar za vse vstopnice. Vsed tega prosim vsa društva in vse posameznike, da takoj pošljejo denar ali pa vrnejo vstopnice, ker iste morajo biti plačane ali pa vrniti, da bodo nadzorniki pregledali. Jaz hočem dati čisti račun za vsak cent in za vsako vstopnico, zato rečem upam, da bodo vsi sodelovali. Najlepša hvala že vnaprej.

Kot tajnika je moja dolžnost, da se najlepše zahvalim za vsako pomoč in sodelovanje. Kako so nekateri delali in se trudili, je občudovanje vredno, in če bi vsi delali tako, bi naša prireditve prinesla najmanj tri tisočake, tako bomo pa težko dosegli enega. Seveda je to odvisno od tega, koliko vstopnic je bilo prodanih.

Na veselici so nekateri sugestirali, da bi se pobirali prostovoljni prispevki. Mrs. Novak je nabrala malo svoto in končno se je to opustilo, kajti odbor je sklenil, da se to na veselici opusti, ampak vsak naj prostovoljno daruje po veselici. Vsed tega je kampanja prostovoljnih prispevkov odprta in Mrs. Frances Sardach mi je ravno danes, ko to pišem, prinesla \$3.00, čeravno je ona pred veselico pridno nabirala "Well Wishers" in prodajala vstopnice na veselici pa delala. Njo si vzemite za vzgled in darujte vsak po svoji moči, posebno tista društva in tisti posamezniki, ki do sedaj niste nič storili, ali pa vam ni bilo mogoče se udeležiti; odprite svoja srca in priskočite na pomoč. Imena darovalcev z označeno vsoto bodo od časa do časa priobčena v slovenskih časopisih.

Končno prosim oprostjenja, ako se je urinila kakšna pomota v spominski knjigi, kajti čudež bi bil, da bi ne bilo nobene pomote pri tako velikem delu in pa vsled velike zaposlenosti v moji trgovini. Prosim, da vsak, ki ne vidi svojega imena v knjigi, to meni sporoči in objavljeno bo v listih, in vse pomote se bodo mimeografirale in priložile v spominske knjige, katere se bodo shranile za poznejše informacije in za poslati v stari kraj. Nekaj teh knjig se še lahko razdeli in, kdor jo želi imati, naj pride po njo. Pozdrav!

Za krajevni odbor št. 8, JPO-SS:

John Gottlieb, tajnik, 1845 W. Cermak Rd., Chicago, Ill., Phone CANal 3073.

(Daje na 8. strani)

"NOVA DOBA"

GLASILO AMERIŠKE BRATSKO ZVEZE

Lastnina Ameriške bratske zveze

IZHAJA VSAKO SREDO

Cene oglasov po dogovoru

Naročnina za člane 72c letno; za nečlane \$1.50; za inozemstvo \$2

OFFICIAL ORGAN

of the

AMERICAN FRATERNAL UNION, Inc., Ely, Minn.

Owned and Published by the American Fraternal Union, Inc.

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$72 per year; nonmembers \$1.50

Advertising rates on agreement

Naslov za vse, kar se tiče lista:

NOVA DOBA 6233 St. Clair Ave. Cleveland, O.

VOL. XVIII. NO. 22

POTREBNA DELA

Mnogi naši člani so te čase zaposleni v vojnih industrijah. Drugi opravljajo dela, ki so običajna v mirnem času, katera pa so prav tako potrebna kot prvo imenovanje, ker je od njih odvisen obrat vojnih industrij. Delo premogarjev, farmerjev, železničarjev, mornarjev, klavničarjev, pisarniških moči in stoterih drugih je prav tako potrebno v času vojne kot v času miru, ali pa še bolj. Vsi taki posli morajo biti točno opravljeni, da je omogočen obrat vojnih industrij, da ne tipa transportacija, da sta armada in mornarica preskrbljeni z vsem potrebnim. Le primeroma malo je poslov, ki so potrebni v mirnih časih, ki ne bi bili potrebni v vojnem času.

Poleg naših poslov, s katerimi si služimo eksistenco, imamo tako v času miru kot v času vojne še razne posebne opravke, ki nam jih nalaga družabni sistem. Taki posebni opravki se kajpak v vojnem času še pomnožijo. Ti opravki so lahko obrambnega, patriotičnega ali splošno dobrodelnega pomena, in mi se jih ne branimo, ker vemo, da vojna zahteva od vsakega izredne žrtve. Pri tem pa ne pozabljamo manjših poslov osebnega pomena, kot je na primer poprava zobovja, nabava premoga za zimo, čiščenje stanovanja, zalivanje vrta in sto drugih. Poleg vse izredne zaposlenosti, ki jo prinaša vojni čas, in poleg razburjenja, ki jih morda prinašajo vojne vesti, ne moremo in ne smemo pozabiti opravkov bolj osebnega značaja. Ako bi jih zanemarili, bi imeli v prvi vrsti škodo mi sami, v prenehanem pomenu pa tudi splošnost.

Tako ne smemo zanemariti našega društva oziroma naše podporne organizacije. Vsi vemo, da je dobra podpora organizacija potrebna nam in našim dragim vsak dan, ker ne vemo, kdaj bomo potrebovali njeno pomoč. Lastniki hiš imajo iste zavarovane proti požaru, dasi je mnogo hiš, katerih nikdar ne uniči požar. Lastniki avtomobilov imajo iste zavarovane, četudi se za mnoge potreba zavarovalniške odškodnine nikdar ne pojavi. Redki pa so tisti, katerih bolezen ne bi nikdar položila na posteljo, in smrti ne uide nihče. Iz tega izhaja, da je zavarovalnina naše osebe bolj važna kot vsaka druga zavarovalnina. S tem ni rečeno, da druge zavarovalnine niso važne, toda zavarovanje pri dobri podporni organizaciji je najvažnejše.

Poškodbe na delu ali pri transportaciji so na dnevnem redu tudi v normalnih časih, v vojnem času pa je možnost takih poškodb podvojena. Pospešen obrat industrij in dolge delovne ure tudi ne ostanejo brez vpliva na telesno odporno silo. In, čim bolj izčrpan je telesni sistem, tem več je prilike, da ga začne glodati bolezen. Kar velja v tem oziru za nas starejše, velja do neke mere tudi za mlade ljudi, ki so zaposleni v industriji. Starejši teh mladih ljudi naj bi gledali, da so slednji zavarovani pri dobri podporni organizaciji za primer ponesrečbe ali bolezni. Starejši delavci naj bi svojim mlajšim, bolj brezskrbnim tovarišem priporočili isto. Stori bodo dobro delo zanje.

Poleg tega vemo, da mora vsaka podpora organizacija stalno pridobivati dotok novih članov, če neče nazadovati. Naravne sile brez prestanka redčijo naše vrste in dolžnost nas vseh naj bi bila, da skušamo te vrzeli sproti izpolniti in po možnosti pridobiti še nekaj rezerve. Ako se izgube ne nadomeščajo sproti z mladimi člani, začne neizogibno padati solventnost organizacije, brez ozira kako velika ali kako mala je. Nikdar ne bi smeli pozabiti, da s pridobivanjem novih članov v organizacijo zavarujemo v isti naš lastni delež, da ne bo izgubljal na vrednosti.

Naša Ameriška bratska zveza ima zdaj kampanjo za povečanje svojega mladinskega oddelka. Znano je, da tako naša kot druge organizacije dobivajo največ pritoka potom mladinskega oddelka, zato je izredno važno, da se ta rezerva ne preneha polni. Res je, da vsi člani mladinskega oddelka ne prestopijo v odrasli oddelke, ko dosežejo predpisano starost, toda večina to stori. Vsi vemo tudi, da smo iz vrst mladinskega oddelka dobili že prav lepo število odraslih članov, ki so vrlo aktivni za organizacijo. Vsak pomladni cvet na jablani se ne razvije v sad, toda pri ugodnih razmerah se večina izpremeni v lep pridelek.

Bratje in sestre, naša kampanja je že v šestem mesecu, in dasi so uspehi precej zadovoljivi, bi bili lahko še bolj. Nekateri člani so v kampanji aktivni, drugi pa še čakajo. Dajmo prijeti vsi, vsak nekoliko, pa bo končni uspeh nam vsem v radost in zadoščenje.

VSAK PO SVOJE

(Nadaljevanje s 1. strani)

način postal zvon svobode, namreč, da bodo iz zvona izdelane krogle pomagale pri osvoboditvi Filipinov. Če se njegova želja uresniči, bo tisti zvon zvonil oziroma žvižgal k novi filipinski svobodi.

Neki britiški korespondent, ki je nedavno opazoval Američane, ko so razkladali tanke v Egiptu in upostavljali opremo v Eritreji, je označil razliko med Angličani in Američani sledeče: "Vedno sem mislil, da nihče ne more prekositi samozvesti Angležev, toda Američani jo prekašajo, dasi na svoj poseben način. Kamorkoli gredo Angležji, pričakujejo, da bo tam zanje zgrajen mal košček stare Anglije, in se to navadno tudi izvrši. Američani pa pričakujejo, da bodo doma, kamor koli pridejo, in da bodo domači prebivalci radi imeli nje in njihove navade. In najbolj čudna stvar pri tem je, da jih domačini res radi imajo!" To je lep kompliment za Američane, ki na nikogar ne gledajo od vrha dol.

Prijatelj Cahe je naše skrbi, bojazni, neprilike, ambicije in upanja v teh vojnih časih navedel po abecednem redu sledeče: Aytomobili, bojne ladje, cene, čaj, davki, eksperti, Filipini, gumij, Hail Columbia, izdajalci, jadikovalci, kanoni, letala, mornarica, napadi, obljube, Pearl Harbor, reporterji, sladkor, šlape, torpedi, uvoz, vojni bondi, zmaga, žar svobode.

V Pittsburghu, Pa., se je oni dan prostovoljno prijavil za službo v vojni mornarici in je bil sprejet 30-letni Christopher Columbus. Da li je kaj v sorodu z originalnim Kristofom Columbusom, ki je pred več kot 400 leti odkril Ameriko, poročilo ne pove. Vsekakor pa je verjetno, da bo moderni Christopher Columbus, če ga ladja ponese v Evropo, našel stari svet v neprimerno slabšem položaju kot je njegov desetkratni praded našel Ameriko. Nekdanji ameriški Indijanci so bili morda krvočni, toda napram modernim nacijem so bili pravi angelčki.

Sem in tja se pojavlja preklanje in prerokanje, kakšna naj bo Jugoslavija po vojni. Mene tozadevno ni nihče nič vprašal, in če bi me, bi moja izjava toliko zalegla kot beseda kovača na luno. Želje pa so svobodne in necenzurirane, pa si včasih takole na tihem želim, da bi bile v bodoči Jugoslaviji združene vse jugoslovanske pokrajine in da bi bili prebivalci Jugoslavije deležni prav takih svobodščin, kakršne uživamo mi v Zedinjenih državah. Če bi se te moje pobožne želje uresničile, sem prepričan, da bi si vsi pravi Jugoslovani prste oblizali.

A. J. T.

ZA KAJ SE BORI NAŠA REPUBLIKA

(Nadaljevanje s 1. strani)

cija leta 1848 in ruska revolucija leta 1918. Vsaka teh revolucij je govorila za preprostega človeka z besedami krvi na bojnih poljih. Nekatere so šle pretirano daleč. Toda značilno je, da so si ljudstva krčila pot k luči. Več se jih je naučilo misliti in delati skupaj.

"Čilj ljudske revolucije ni nasilje, ampak mir. Toda, če so pravice preprostega človeka napadene, zbudijo v njem bojevitost medvedke, ki je izgubila mladica. Ko so nacijski psihologi pripovedovali svojemu gospodarju Hitlerju, da mi v Zedinjenih državah moremo producirati stotine letal, toda da nimamo volje za boj, so sami sebe za nos vodili. Resnica je, da kadar so pravice ameriškega naroda pregažene, kot so

bile pregažene, se bo ameriško ljudstvo borilo s tako neugnano furijo, da bo ista poglata starodavne tevtonske bogove nazaj v njihove votline.

"Ljudstva so na pohodu k še večjim svobodom kot so jih bili dosedaj deležni najsrečnejši narodi na svetu. Nikaka nacijska protirevolucija jih ne bo ustavila.

"Štiri svobode, ki jih je predsednik Roosevelt omenil v svoji poslanici kongresu 6. januarja 1941, so jedro revolucije, na katerem stoji Združeni narodi. Mi, ki živimo v Zedinjenih državah, morda mislimo, da ni nič kaj posebno revolucionarne v svobodi izražanja, v svobodi vere in v svobodi pred strahom tajne policije. Toda, ko počenjamo razmišljati o svobodi, katero daje povprečnemu človeku zavest, da se mu ni bati pomanjkanja, se zavemo, da revolucija zadnjih 150 let ni bila zaključena niti v Zedinjenih državah niti kjer koli drugje na svetu. Mi vemo, da ta revolucija ne more biti končana, dokler povprečnemu človeku ne bo zagotovljena dostojna eksistenca.

"Po zadnji svetovni vojni nismo znali zgraditi trajnega svetovnega miru. Mi nismo šli do skrajnosti, da bi preprečili Nemčiji ponovno oborožitev, da bi bili zahtevali, da se odpove vojskovanju za vedno. Mi nismo postavili mirovno pogodbo na temeljne doktrine ljudske revolucije. Mi se nismo odločno zavezali za svet, kjer bi bilo vsem ljudem zagotovljeno dostojno življenje. Toda iz teh naših napak smo se mnogo naučili.

"Nekateri govore o tem stoletju kot "ameriškem stoletju." Jaz pa pravim, da to stoletje, v katerega vstopamo, in katero pride iz te vojne, zamore biti in mora biti stoletje preprostega človeka. Mogoče bo imela Amerika priliko priporočiti svobode in dolžnosti, po katerih naj živi preprosti človek.

"Noben narod naj nima pravice izkoriščati drugih narodov. Starejši narodi bodo imeli privilegij pomagati mlajšim narodom na poti k industrializaciji, toda biti ne sme niti vojaškega niti ekonomskega imperializma. Moderna znanost mora biti osvobodjena nemške sužnosti. Mednarodni karteli, ki služijo ameriški grabežljivosti in nemški želji po moči, se morajo odpraviti. Karteli v bodočem miru bodo morali biti pod mednarodno kontrolo in obenem pod kontrolo domačih držav v korist splošnosti. Na ta način bomo mogli preprečiti Nemčiji ponovno oboroževanje.

"Nekateri pravijo in Hitler veruje, da je ameriško ljudstvo tekom zadnje generacije postalo mehkužno. Hitlerjevi agenti neprestano pripovedujejo Južni Ameriki, da smo mi strahopetci, ki ne znamo rabiti orožja kot nemški vojaki. Resnica je, da ameriška mladina sovraži vojno. Toda prav tako, ker jo sovraži in ker so Hitler in nemško ljudstvo pravi simbol vojne, se bomo borili z neugnanim navdušenjem, dokler ne bodo odpravljene vojne in možnosti vojne s tega planeta. Mi bomo očistili Evropo kužnega madeža, ki je Hitlerjeva Nemčija, in z njo peklenko jamo Azije, Japonisko.

"Ameriški vojaki in vojaki vseh Združenih narodov morajo zbrati vso svojo korajžo tekom prihodnjih par mesecev. Prepričan sem, da poleti ali v jeseni 1942 bo nastopila najbolj odločilna doba za nas vse. Hitler, kakor boksar v areni, bo zbral vso njegovo preostalo moč za zadnji udarec.

"Ko se pripravljamo za naš največji napor na tej hemisferi, ne smemo pozabiti božanskega junaštva zatiranih ljudstev Evrope in Azije, pa naj bodo v gorovju Jugoslavije, v tovarnah Češkoslovaške in Francije, na farmah Poljske, Danske, Holandske in Belgije, na norveških ladajah, ali pa v okupiranem

ozemlju Kitajske in Vzhodne Indije. Povsod govori človeška duša, da zasuzenje telesa ne konča odpora.

"Pri nas ne more biti nikakega polovičarstva. Na severu, jugu, vzhodu, zapadu in srednjem zapadu, povsod je odločna volja ameriškega naroda za popolno zmago. Noben kompromis s satanom ni mogoč. Mi ne bomo odnehali, dokler ne bodo vse žrtve osvobodene iz nacijskega jarma. Mi se bomo borili za popolni mir, kakor za popolno zmago.

"Ljudska revolucija je na pohodu in hudič z vsemi svojimi angeli je ne bo ustavil..."

SPLOŠNI TEDENSKI PREGLED

(Nadaljevanje s 1. strani)

lantiku, tudi same dostikrat postanejo žrtve zavezniških letal in vojnih ladij. Po oficijelnih izjavah vojnega in mornariškega departamenta v Washingtonu je bilo dosedaj potopljenih 22 sovražniških podmornic na Atlantiku. Najbrž pa jih je bilo potopljeno znatno število, za katere ni točne ugotovitve. Dne 28. maja je priplula v pristanišče Natal v Braziliji in se predala tamkajšnjim oblastim neka italijanska podmornica, katero so poškodovale ameriški letalci in mornarji. Na brazilškem otoku Fernando Noronha pa se je izkrcalo 22 mornarjev z neke potopljene nemške podmornice. Blizu francoskega otoka Martinique so ameriške pomorske in letalske sile potopile nemško podmornico, ki je malo prej torpedirala toda ne potopila ameriško rušilko Blakeley.

BRAZILIJA NAJ NAPOVE VOJNO

V Braziliji se širi agitacija, da naj Brazilija napove vojno državam osišča, ki vedno bolj drzno izzivajo njeno suverenost, posebno z napadi na njeno trgovsko plovbo. Brazilija je sicer že pred meseci pretrgala diplomatske zveze z Nemčijo, Italijo in Japonsko, toda vojne jim še ni napovedala.

STROGA KAZEN

V Camdeni, N. J., sta bila obsojena v ječo za ves čas vojne dva dvajsetletna fanta, ki sta kradla avtomobilske orožje. Sednik je pripomnil, da v Angliji bi bila za enako hudodelstvo obsojena na smrt.

IZGUBLJENO LETALO

Šele več tednov po ameriškem letalskem napadu na japonska mesta smo izvedeli, zakaj se eno ameriško letalo po napadu ni vrnilo na določene baze, ampak je pristalo na ruskem ozemlju v Sibiriji. Letalo ni bilo poškodovano niti ni pilot izgubil smerni, pač pa je zašlo v hudo nevihto in je bilo prisiljeno pristati na ruskem ozemlju. Letalo je pristalo nepoškodovano in je bilo časno internirano, toda ni izgubljeno.

POSVETI V LONDONU

Zadnje čase je odpotovalo v London večje število visokih ameriških vojaških strokovnjakov, da se z britiškimi kolegi posvetujejo glede bodočih vojni operacij. Posveti se nedvomno tičejo prilike otvoritve druge zavezniške fronte proti Hitlerju. Domneva se, da bo ta fronta odprta s silnimi letalskimi napadi na Nemčijo in na od Nemčije zasedene kraje in da bodo v teh napadih sodelovala z britiškimi tudi ameriška letala z ameriškimi letalci.

MENJAVA DELAVCEV

Produkcija v važnih vojnih industrijah pogostoma zasta in vsled selitev delavcev iz ene tovarne v drugo. V največ primerih so tega krivi tovarnarji sami, ki z boljšimi plačami izvajajo delavce iz tovarnih svojih tekmecev. Posebno velja to za letalsko industrijo. Vsled tega je bilo v Washingtonu sklenje-

AMERIŠKA BRATSKA ZVEZA

Ustanovljena 18. julija 1898

GLAVNI URAD: ELY, MINNESOTA

GLAVNI ODBOR

IZVRŠEVALNI ODESEK:

Predsednik: J. N. Rogelj ..... 6208 Schade Ave., Cleveland, Ohio;
1. podpredsednik: Frank Okoren ..... 4759 Pearl St., Denver, Colo.;
2. podpredsednik: P. J. Oblock ..... RD No. 1, Box 506, Turtle Creek, Pa.;
3. podpredsednik: Joseph Kovach ..... 132 East White St., Ely, Minn.;
4. podpredsednik: Anton Krapenc ..... 1636 W. 21 Pl., Chicago, Ill.;
5. podpredsednik: Joseph Sneler ..... 5237 Carnegie Ave., Pittsburgh, Pa.;
6. podpredsednik: Mary Predovich ..... 2300 Yew St., Butte, Mont.;
Tajnik: Anton Zbašnik ..... AFU Bldg., Ely, Minn.;
Pomožni tajnik: Frank Tomsich, Jr. .... AFU Bldg., Ely, Minn.;
Blagajnik: Louis Champa ..... AFU Bldg., Ely, Minn.;
Vrhovni zdravnik: Dr. F. J. Arch ..... 618 Chestnut St., Pittsburgh, Pa.;
Urednik-upravnik glasila: A. J. Terbovec ..... 6233 St. Clair Ave., Cleveland, O.

NADZORNI ODESEK:

Predsednik: John Kumse ..... 1735 E. 33 St., Lorain, Ohio;
1. nadzornik: P. E. Vranichar ..... 1312 N. Center St., Joliet, Ill.;
2. nadzornik: Matt Anzelc ..... Box 12, Aurora, Minn.;
3. nadzornik: Andrew Milavec, Jr. .... Box 31, Meadowlands, Pa.;
4. nadzornik: F. J. Kress ..... 218-57 St., Pittsburgh, Pa.

FINANČNI ODESEK:

J. N. Rogelj ..... 6208 Schade Ave., Cleveland, Ohio;
Anton Zbašnik, tajnik ..... AFU Bldg., Ely, Minn.;
John Kumse ..... 1735 E. 33 St., Lorain, Ohio;
Frank E. Vranichar ..... 1312 N. Center St., Joliet, Ill.;
Andrew Milavec, Jr. .... Box 31, Meadowlands, Pa.

GLAVNI POROTNI ODBOR:

Predsednik: Anton Okolish ..... 1078 Liberty Ave., Barberton, Ohio;
1. porotnik: Frank Mikec ..... Box 46, Strabane, Pa.;
2. porotnica: Rose Svetich ..... Ely, Minnesota;
3. porotnik: Steve Mauser ..... 4627 Logan St., Denver, Colo.;
4. porotnik: Ignac Zaje ..... 683 Onderdonk Ave., Brooklyn, N. Y.

Nagrade v gotovini

ZA NOVOPRIDOBLEJENE ČLANE ODRASLEGA IN MLADINSKEGA ODDDELKA DAJE AMERIŠKA BRATSKA ZVEZA NAGRADE V GOTOVINI

Za novopridobljene člane odraslega oddelka so predlagatelji deležni sledečih nagrad:

- za člana, ki se zavaruje za \$250.00 smrtnine, \$1.25 nagrade;
- za člana, ki se zavaruje za \$500.00 smrtnine, \$2.00 nagrade;
- za člana, ki se zavaruje za \$1,000.00 smrtnine, \$4.00 nagrade;
- za člana, ki se zavaruje za \$1,500.00 smrtnine, \$5.00 nagrade;
- za člana, ki se zavaruje za \$2,000.00 smrtnine, \$6.00 nagrade;
- za člana, ki se zavaruje za \$3,000.00 smrtnine, \$8.00 nagrade.

Te nagrade so izplačane šele potem, ko so bili za nove člane plačani mesečni asessment.

Za novopridobljene člane mladinskega oddelka plača Ameriška bratska zveza sledeče redne nagrade:

- za člana naerita "JA" — \$0.50;
- za člana naerita "JB" — \$2.00;
- za člana naerita "JC" s \$500.00 zavarovalnine — \$2.00;
- za člana naerita "JD" s \$1,000.00 zavarovalnine — \$3.00;
- za člana naerita "JE" s \$250.00 zavarovalnine — \$1.00;
- za člana naerita "JF" s \$500.00 zavarovalnine — \$2.00;
- za člana naerita "JG" s \$1,000.00 zavarovalnine — \$3.00.

Tekom kampanje, ki bo trajala do konca leta 1942, plača Zveza za vsakega novopridobljenega člana mladinskega oddelka 50 centov več kot znašajo navedene redne nagrade.

Poleg tega je določenih še pet posebnih nagrad v gotovini, in sicer 10, 20, 25 in 50 dolarjev, katere bodo nakazane društvom, ki bodo tekom kampanje pridobila največ novih mladinskih članov.

Vse nagrade, v zvezi s kampanjo mladinskega oddelka, bodo izplačane zaključku kampanje.

no, da se bodo v bližnji bodočnosti vršile vse menjave delavcev važnih vojnih industrij samo potom United States Employment Service. Na ta način bo barantanje za delavce važnih vojnih industrij preprečeno ali vsaj zelo oteženo. Delavci v važnih vojnih industrijah bodo morali ostati na svojih mestih, ali pa navesti dober vzrok za selitev.

MOSKVA HVALI ODPOR JUGOSLOVANOV

V uvodnem članku moskovske "Pravde" z dne 18. maja stoji Jugoslavija na čelu seznamu zasedenih držav, ki se borijo proti nacijskemu jarmu. Jugoslavija je ne le edina država, v kateri je odpor dosegel velike uspehe, ampak tudi država, ki je Nemci niso mogli pridobiti za resnično udeležitev vojne proti Rusiji. Železnice v Jugoslaviji so mrtve in vojna industrija je nemogoča. Po poročilih iz Jugoslavije je porušeni vseh pet tovarn za letala, ki so obratovala tam pred prihodom Nemcev. To pomeni za nemško vojsko že dosedaj izgubo tri tisoč letal. Srbski četniki so popolnoma razdejali veliko tovarno orožja v Kragujevcu, v kateri je pred vojno delalo nad en tisoč delavcev. Prav tako so četniki tudi poskrbeli, da Nemci ne morejo obratovati rudnikov bakra v Boru, tovarne aluminija v Sibeniku in rudnike svinca in premoga v vseh delih države. Tista industrijska podjetja, ki so padla v nemške roke, ne morejo posloovati zaradi neprestane sabotaže.

NAPAD NA HEYDRICHA

V Pragi je bil pretekli teden izvršen napad na Reinharda Heydricha, podnačelnika nemške gestapovske organizacije, katerega je Hitler poslal na Češko preteklo jesen, da s silo ukroti uporne Čehe. Tekom avtonosti vršile vse menjave delavcev važnih vojnih industrij samo potom United States Employment Service. Na ta način bo barantanje za delavce važnih vojnih industrij preprečeno ali vsaj zelo oteženo. Delavci v važnih vojnih industrijah bodo morali ostati na svojih mestih, ali pa navesti dober vzrok za selitev.

PROMETNE TEKOČE

V Washingtonu se resno bavi jo z načrtom, po katerem naj bi se po 1. juliju začelo avtomobilsko v vseh državah deliti gasolin v odmerkih. To ne zaradi pomanjkanja gasolina, ker je večina dežele dostava istega gasolinom čevlji točna in dovoljna, ampak da se prisili avtomobiliste obročev.

NADOMESTILA ZA GUMI

Avtomobiliste trdijo, da v vojni posamezniki se bavijo s poskusi avtomobilskih obročev brez gumija. Da li bodo kaj pravega iz tega prišlo, ni znano, mernega iznašati in da li bo kakšna nova iznajdba dovolj zgodaj na trg, v dovoljnih količinah na trg, predno bodo izrabljeni gumijev obroč, ki so zdaj v rabi, bo pred glednega v Washingtonu zelo skeptični in sodijo, da bo v ob glednem času moralo iti milijoni avtomobilov v začasnih pokojnih državah.

New Era

ENGLISH SECTION OF
Official Organ
of the
American Fraternal Union.

Nova Doba

AMPLIFYING THE VOICE OF THE ENGLISH SPEAKING MEMBERS

All-Out for Victory

Fraternal societies are occupying a vital position in the promotion of measures which play an outstanding part in cooperating with our government to insure victory and ultimate peace.

Today the term "American" holds more prestige among all the people in the world, and especially to the citizens of this country than it ever did in past history. Millions of people enslaved by Axis enemies, are looking to America for their deliverance so that once again they assume the role of their pre-defeated days when they were a free people.

A brief glance through the early history of Slav fraternal societies reveals that immigrants—some who were lured by jobs and riches to this Land of Opportunity, others who came here to escape religious and political persecution to find the liberty and freedom that is America—were responsible for their organization. Most underlying reason for organization of fraternal benefit societies was to safeguard and protect their homes and lives in the individual community where the Fraternal was organized.

Our Fraternal then were constructed on a solid basis. As the years passed the membership grew. The immigrants became naturalized citizens of United States. They realized the meaning of America perhaps more emotionally than many of our present generation young men and women who were born here. The Fraternal idea caught on and spread from friend to friend, from community to community.

Progress has continued through World War I, and practically all larger Slav Fraternal have total assets over the million-dollar mark. The progress has not been marked on the financial side, but made deep impressions on the fraternal social and spiritual side, especially the rise of true and warm patriotic feeling for our country.

With majority people of our Nation enrolled in fraternal societies of various nationalities and creeds, it is not surprising that fraternalism is contributing a gigantic part in this War for Survival.

Our American Fraternal Union is one of the outstanding of these societies in the Nation today. With assets near the three-million dollar mark, a membership of 25,000 people located in 183 subordinate lodges in 15 states, it has contributed a great deal more than heretofore to the Nation's War Effort—and the members are adding to better this record.

Americanism had already reached such high pitch when the 16th Convention adopted the present name which proved popular in every corner of the USA. Several examples have already been experienced wherein it was shown that our new name is being received and accorded much more prestige and recognition than our old.

Long before Dec. 7, 1941—our American Fraternal Union was preparing for any great patriotic emergency. Our Union has purchased \$25,000 in United States Bonds. Individual lodges and individual members of our lodges have been purchasing War bonds and stamps—and are continuing this cooperation with the United States Treasury department to help finance the war.

An approximate guess as to the number of our young members serving the country would show the figures near the 1,500 mark with more young men being added daily.

Our official organ, Nova Doba (New Era) is fully cooperating with our Nation's War Effort by inciting high morale among our members and encouraging them weekly to purchase more war bonds and stamps.

All this activity coupled with individual effort by one of our 25,000 members can stand as an outstanding example to the Nation and to other fraternal organizations that our new name, "American Fraternal Union" was well chosen; and that it reflects the spirit of the Front Lines and on the Home Front spirit that will reach a dramatic climax with the defeat of the Axis and complete victory for America.

Medical Degree

Chicago, Ill. — Distinction as the first woman doctor of Slovene descent in Chicago will come to Dr. Mary Gottlieb Breme, daughter of Mr. and Mrs. John Gottlieb of Lodge 70, AFU. She will receive her final Medical Degree at special exercises to be conducted Friday, June 12 in Chicago's Civic Opera House.

She was born Jan. 25, 1914 in Chicago, Ill., and completed her early schooling right in Chicago. Later she was employed as stenographer and meanwhile carried on her education at evening school classes. Earlier she was Leader of Girl Scout Troop 122, in Chicago for a period of seven years, and later assisted with the English Section of the magazine "Zarja."

In 1935 she was married to Dr. John T. Breme and immediately after took a pre-medical course at Lewis Institute in Chicago. In 1938 she continued her studies at the University of Illinois College of Medicine and in 1940 obtained her Bachelor of Science and Medicine Degree. Continuing her studies at the same school she completed her courses preparatory to obtaining her final medical degree to be conferred upon her June 12.

Mrs. Breme will serve her internship at Cook County Hospital in Chicago.

Her dad, Bro. John Gottlieb is popular throughout AFU circles, and warm congratulations are accorded on her excellent achievement.

BRIEFS

In Chisholm, Minn., May 27, 1942, Frank Tomsich, aged 53 years, and a member of Lodge 30, AFU, passed away following a heart attack. Born in Jugoslavia, a blacksmith by trade, he came to United States in 1913, and after ten years at Ely, established his home in Chisholm where he lived since. Surviving are a wife and three daughters.

News was received that Edward Trdan, a machinist First Class with the U. S. Navy landed in Ireland with a contingent of U. S. troops. He is the son of Mr. and Mrs. Frank Trdan of Chisholm, Minn. William Bobitz is the first Chisholm man to land in the British Isles. Edward Lukanich, a member of the U. S. Marines at San Diego training base qualified and received a marksmanship medal. He is the son of Mr. and Mrs. Joseph Lukanich of Chisholm, Minn., and enlisted Feb. 16, 1942.

In Ely, Minn., Monday, May 25, 1942, Mrs. Mary Koschak, a member of Lodge 120, AFU, passed away following a lingering illness. She was born in Jugoslavia in 1872, and lived in Ely 43 years. Survivors are her husband, five sons, and four daughters.

(Continued on page 7)

Bonds or bondage? Buy U. S. Savings Bonds.

Presides at All-Slav Fed. Session

Idle Chatter

By MARY BALINT,
Lodge 162, AFU.

Enumclaw, Wash. — As old man time ticks out the minutes and hours which mark the days and years that make up our lives, once in a great while he tells out a certain incident or event which is indelibly stamped on the mind of the person involved, for time eternal.

As we read the various illustrations of the All-Slav Congress, held in Detroit recently, we can't help but feel that this important conference was an event that will live forever in the memory of every single Slav who participated in the impressive, history-making session. What a soul-stirring, thrilling experience it must have been for the thousands of American Slavs who assembled in the Michigan State Fair Coliseum, to hear the inspiring message of the Honorable Paul V. McNutt, who in one thunderous assent pledged their loyalty to our U. S. Government for all out aid, to crush the tyrants who threaten to destroy our democratic way of life. Such proud and thrilling moments come once in a lifetime. They make the cherished memories that live down through the years.

The annual conference of Wash. Slavs held on May 25, at the Polish Hall, in Seattle, though on a much smaller scale than the Detroit conference, was equally as important.

Around 100 delegates from clubs and lodges throughout the state attended the annual convention. On hand were Jugoslavs, Poles, Czechs, Slovaks and Russians.

The addresses by prominent Slav speakers revolved mostly around the importance of all Slavic unity in this day of world

crisis. Time and again the importance of bringing home the realization to our people that we must stand united to help protect our country from acts which have divided and brought destruction and ruin to the countries of our forefathers, was stressed. In unanimous assent, Wash. Slavs reiterated their loyalty to our glorious U. S. A.

The delegates assembled expressed bitter disillusionment over the Axis domination of their mother countries. The fire of grim determination glowed in their eyes as they assured the assembly that democracy would emerge victorious; that the tyrannical domination of Hitler origin would be abolished from this earth.

Highlight of the convention was the inspirational address of Dr. Ivar Spector, of the department of Oriental Languages of the University of Wash. In his most brilliant oratory he told of the many contributions of our Slavic peoples in the present war. He painted a bright future for our people that will come with victory; warned against the dangers of over-optimism for early and easy victory.

"The road will be long and hard," he said, "but ultimate victory will be ours. The despots that have plagued the earth will be wiped out, but tremendous sacrifices will be necessary before peace and quiet reign once again."

Dr. Spector was given a thunderous ovation.

At the conclusion of his address, Dr. Spector introduced the following resolution for adoption by the State Slavic Federation.

(Continued on page 6)

With the G-W's

Cleveland, O. — Members of George Washington, Lodge 180, AFU, are notified that effective immediately the secretarial duties will be taken over by Mrs. Edith Drobnic of 6124 Glass avenue, located off St. Clair Avenue and Norwood Road near 62nd street.

According to the last meeting, Mrs. Drobnic will fill the position for the remainder of the term unless the present secretary is rejected by the army. In that case, the present secretary will return to his duties.

Members are requested to pay their dues in room 4, Slovene National Home on 65th and St. Clair avenue on meeting night — the second Tuesday of each month, and on the evening of the 25th day of each month in the same quarters. Others can also pay their dues at the Drobnic home on 6124 Glass avenue. The present secretary urges all members to assist and cooperate with the new secretary in seeing that their assessments are paid by the 25th day of each month, particularly by the end of the month.

Appreciation is hereby accorded the members for their excellent cooperation in the past.

Stanley Pechaver, Secretary,
Lodge 180, AFU.

Cheswick Electrons

Cheswick, Pa. — Members of Lodge 228, AFU, are asked to please attend the next meeting scheduled Friday, June 12 at 6:30 p. m. Everyone is urged to attend as very important business will be discussed and acted upon.

Bro. Christy Mento is leaving us for the army June 5th. All members of Electrons wish him all the luck in the world.

Bro. William Stavor who attended the athletic conference in Ely, Minn., in 1939 came home on furlough for a few hours. He looks great, and we wish him very good luck.

Members—don't forget our meeting—Friday, June 12 at 6:30 p. m.

Joseph Yohman Jr., sec'y,
Lodge 228, AFU.

What You Buy With WAR BONDS

The 75-millimeter gun is a divisional weapon used by the Artillery as an anti-tank gun. It has been replaced to some extent by the more modern "105", known as the heaviest of divisional weapons. The 75-mm gun costs \$12,000 and has been converted by our Ordnance into a "blaster" twice as efficient as in the first World War.

This gun gets maximum power for minimum weight and cost, and the American people are providing the finance through the purchase of War Bonds. If you do your share and invest 10 per cent of your income in War Bonds, adequate supply of this efficient gun can be assured our fighting forces. Buy War Bonds every pay day.

U. S. Treasury Department

Campaign Near Halfway Mark

5 Grand Prizes Available for Active Lodges in 1942 Juvenile Campaign

First Prize \$100.00
Second Prize 75.00
Third Prize 50.00
Fourth Prize 25.00
Fifth Prize 10.00

Running a close race for leadership at the halfway mark of our 1942 Juvenile Campaign Drive were Western Sisters Lodge 190, AFU of Butte, Montana, and Napredok Lodge 132, Euclid, O., according to the most recent report issued from the Home Office at Ely, Minnesota received about a month ago.

How does the lead stand today?

In the same report figures showed that 83 Lodges were active in the campaign—100 were not.

How does your lodge stand today? Is it included among the active units?

Very shortly—at least by the end of the month, or the first part of July, another report will be issued designating the results for the first half of the campaign. First half concludes the end of June and leaves you all with six more months to go.

Unofficial reports show that our members are beginning to feel the excitement of active competition between other lodges in this sensational campaign. It is different in the respect that because of the war, no juvenile convention will be held this year. Instead five grand prizes, as listed above, are being offered to lodges having the highest number of new juvenile members at the close of 1942. In addition, individual prizes to those who enroll new members have been increased by 50-cents over the regular award so that those hard workers will be compensated for their efforts in helping their lodge win the top prize by enrolling new members. Everybody wins, but your sights should be set on that first prize of \$100 being offered to the lodge with the greatest number of new juveniles in 1942.

The individual prizes being offered to you for enrolling a new juvenile member are listed below. The amount you can earn depends on the type of policy your prospects accept.

If you enroll a juvenile into Plan JA—\$450 death benefit with assessments at 15-cents per month you get \$1.00.

Plan JB—\$1,000 Death Benefit with assessments at \$1.00 per month, you get \$2.50.

Plan JC—20-year payment

Plan for \$500, you get \$2.50; for \$1,000, you get \$3.50.

Plan JD—latest policy out for juveniles under 20-year Endowment plans, and considered a fine investment for your children upon reaching adulthood. Issued for \$250, you get \$1.50; for \$500, you get \$2.50; and for \$1,000, you get \$3.50.

Assessments rates for policies under JC and JD are governed in consideration of the age of the prospective new member.

We are trying to point out what you can get for enrolling new juvenile members under any of these fine insurance plans. Protection and investment opportunities for those you do enroll is the best that money can buy.

Too many lodge members leave the work of enrolling new members to their lodge secretary. The secretary does his best to make a name for the lodge in cooperating with various campaigns, but think how much more success could be gleaned and honor gained to you as an individual and to your lodge as a whole!

Let's make it a point to be active in the campaign during these last six months of 1942! Let's go over the top!

A good thing to keep in mind is that more and more of our young men are entering the Army of the United States. We must fill our membership ranks with new juvenile members and insure further protection. For it is up to our juveniles to some day take over the leadership of our vast three million dollar fraternal society. It means keep on working for your lodge and have it well represented in every campaign and to the members through the columns of Nova Doba.

USE LESS SUGAR—STIR AROUND MORE

In a restaurant in Jacksonville, Florida, there appears a sign which seems to us to be particularly applicable to life insurance selling. The sign reads: "Use less sugar. Stir like Hell—we don't mind the noise!"

Napredok Lodge 132, AFU of Euclid, O., will sponsor a picnic at Stusek's Farm June 21st.

The Enemy is listening. He wants to know what you know. Keep it to yourself!

Cash Awards to be Given for 1942 AFU Juvenile Campaign

OPENED JAN. 1st, 1942 — CLOSING DEC. 31st, 1942
Due to probable war restrictions, a Juvenile Convention will not be held this year. Instead, the Supreme Board mapped out a campaign for Juvenile members which officially started Jan. 1st, 1942, and will conclude Dec. 31st, 1942. CASH AWARDS WILL BE PAID TO ALL THOSE SOLICITING NEW JUVENILE MEMBERS:

Note: — Cash awards for new Juvenile members are the same as previously allowed. Only change made, effective only during the 1942 Juvenile Campaign is that the Supreme Board has allowed 50-cents additional for every new juvenile enrolled during this time. Under the present campaign schedule the prizes are as follows:

For those new juvenile members insured in
Plan JA, the award will be \$1.00;
Plan JB, the award will be \$2.50;
Plans JC for \$500, the award will be \$2.50;
Plans JC for \$1,000, the award will be \$3.50;
Plan JD for \$250, the award will be \$1.50;
Plan JD for \$500, the award will be \$2.50;
Plan JD for \$1,000, the award will be \$3.50.

GRAND AWARDS IN ADDITION WILL BE PRESENTED TO THE LODGES HAVING THE LARGEST ENROLLMENT OF NEW JUVENILE MEMBERS DURING THE ENTIRE YEAR 1942. First prize is \$100; Second, \$75.00; Third, \$50.00; Fourth, \$25.00; and Fifth, \$10.00.

All awards will be paid immediately upon conclusion of the campaign, Dec. 31st, 1942.

Here's your chance to earn extra money this year! Join the AFU Juvenile Campaign Drive today!

AMERICAN FRATERNAL UNION

Founded July 18, 1898

HOME OFFICE: ELY, MINNESOTA

SUPREME BOARD

EXECUTIVE COMMITTEE:

President: J. N. Rogelj ..... 6208 Schade Ave., Cleveland, Ohio;
1st Vice-Prest: Frank Okoren ..... 4759 Pearl St., Denver, Colo.;
2nd Vice-Prest: P. J. Oblock ..... RD No. 1, Box 506, Turtle Creek, Pa.;
3rd Vice-Prest: Joseph Kovach ..... 132 East White St., Ely, Minn.;
4th Vice-Prest: Anton Krapenc ..... 1636 W. 21 Pl., Chicago, Ill.;
5th Vice-Prest: Joseph Sneler ..... 5237 Carnegie Ave., Pittsburgh, Pa.;
6th Vice-Prest: Mary Predovich ..... 2300 Yew St., Butte, Montana;
Secretary: Anton Zbasnik ..... AFU Bldg., Ely, Minnesota;
Assistant Secretary: Frank Tomsich, Jr. .... AFU Bldg., Ely, Minn.;
Treasurer: Louis Champa ..... Ely, Minnesota;
Medical Examiner: Dr. F. J. Arch ..... 618 Chestnut St., Pittsburgh, Pa.
Editor-Mgr. of Off'l Organ: A. J. Terbovec, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, O.

TRUSTEES:

President: John Kume ..... 1735 E. 33 St., Lorain, Ohio;
1st Trustee: F. E. Vranichar ..... 1312 N. Center St., Joliet, Ill.;
2nd Trustee: Matt Anzele ..... Box 12, Aurora, Minnesota;
3rd Trustee: Andrew Milavec, Jr. .... Box 31, Meadowlands, Pa.;
4th Trustee: F. J. Kress ..... 218-57 St., Pittsburgh, Pa.

FINANCE COMMITTEE

J. N. Rogelj ..... 6208 Schade Ave., Cleveland, Ohio;
Anton Zbasnik, Secretary ..... AFU Bldg., Ely, Minn.;
John Kume ..... 1735 E. 33rd St., Lorain, Ohio;
Frank E. Vranichar ..... 1312 N. Center St., Joliet, Ill.;
Andrew Milavec, Jr. .... Box 31, Meadowlands, Pa.

SUPREME JUDICIARY COMMITTEE:

Chairman: Anton Okolish ..... 1078 Liberty Ave., Barberton, Ohio;
1st Judiciary: Frank Mitche ..... Box 46, Strabane, Pa.;
2nd Judiciary: Rose Svetich ..... Ely, Minnesota;
3rd Judiciary: Steve Mauser ..... 4627 Logan St., Denver, Colo.;
4th Judiciary: Ignac Zajc ..... 683 Onderdonk Ave., Brooklyn, N. Y.

"THE EAGLE OF JUGOSLAVIA"

"He clasps the crag with crooked hands . . . he watches from his mountain walls, and like a thunderbolt he falls."

With these words, written of an eagle, Time Magazine, in its issue of May 25th, 1942, glorifies the exploits of Famous Yugoslav General Draja Mihailovich, who with his band of over 150,000 Chetniks in the mountains southwest of Belgrade has denounced as a lie Hitler's statement of a year ago that Yugoslavia was conquered.

Besides devoting its front page cover to General Mihailovich, Time Magazine carries a two-page story covering the exploits of this famous general and his people in their battle against Hitler's Nazis for the freedom and liberation of Yugoslavia.

So much has been written of General Mihailovich and his world renowned band of guerrilla Chetniks that he can well be likened to America's General McArthur. His exploits will live in legend as long as World War II is remembered.

Highlights of Mihailovich's campaign against Hitler as outlined by Time Magazine are listed.

Last fall Mihailovich kept as many as seven Nazi divisions chasing him through his Sumadija mountains.

Mihailovich's swarming raiders have preserved an "Island of Freedom" which for a time was 20,000 square miles in area, with a population of 4,000,000.

Mihailovich's annihilation of Axis detachments, bombing of roads and bridges, breaking of communications and stealing the ammunition have been so widespread that the Nazis had to declare a new state of war in their "conquered" territory.

Last October the Nazis even asked for peace. When Mihailovich refused, they priced his head at \$1,000,000.

When the Nazis desperately needed troops in Russia, they tried to leave Mihailovich to the forces of their Axis partners and stooges. But Italian, Bulgarian and Rumanian soldiers could not deal with him, and the Nazis went back. Only last week the Russians announced that a Nazi division had arrived at Kharkov fresh from Yugoslavia—where it had certainly not been stationed for a rest.

Mihailovich's example has kept all Yugoslavia in a wild anti-Axis ferment. The Axis has resorted to executing untold thousands, but the revolt continues. Last month the Nazis said they had seized Mihailovich's wife, two sons and daughter, threatened to execute all relatives of Mihailovich's army and 16,000 hostages if the Gen-

eral did not surrender within five days. He did not.

Mihailovich's only direct contact with the democracies of the world has been through smugglers and a mobile radio transmitter which he concealed somewhere in the mountain fastnesses.

Even so, he has already become a great symbol of unknown thousands of supposedly conquered Europeans who still resist Adolf Hitler, and also of many American-Yugoslavs who rejoiced at his successful defiance against Nazi Legions who have terrorized and killed untold numbers of Yugoslavs, among them many of their own relatives and friends.

Mihailovich was born 47 years ago in Chachak, Serbia, in the craggy lands which he now clasps. His parents died and he was raised by an uncle, a musical Serbian Colonel. Draja Mihailovich plays the mandolin excellently. He entered Belgrade's Serbian Military Academy at 15, has been a lifelong soldier, an officer who received his training under fire.

Tales about Mihailovich, apocryphal or smuggled but of his mountains, abound in Yugoslav circles. It is said that he has done some of his own espionage, eating with German officers in a tavern where the host, devoted to him, was panicky with fright. Nazi officers are said to have driven up to a farmhouse where Mihailovich and friends were staying. When he had convinced the Nazis of his innocence, one of his friends remarked: "That was a close one." Mihailovich replied: "It was close for them, too." He pointed to a bush behind which a guerrilla machine-gun crew had been ready for the Nazis. The General is also rumored to have done a brisk trade exchanging Italian prisoners for Italian gasoline at the rate of one Italian private for one can of gas, one colonel for 50 cans.

Today Draja Mihailovich seems legendary, but he is a legend with a big basis in fact: the fact that he has kept from five to ten Nazi divisions at a time fighting to conquer the country which they destroyed twelve long months ago.

American-Yugoslavs are proud of Mihailovich and his band of 150,000 and more fighting Chetniks and like MacArthur, General Draja Mihailovich will inspire Americans in the fight against the Axis which will not end until the enemy is beaten into complete submission.

Time Magazine carries more details of General Mihailovich and his men—in its issue available at all newstands.

IDLE CHATTER

(Continued from page 5)

"We, the members of the American Slavic Federation of Washington, in convention assembled, take this opportunity to urge that the Government of the United States use every influence at its command to secure the immediate opening of a new front in Western Europe in order to terminate this conflict at an early date.

For more than eleven months, the Russians have been fighting practically unaided the combined onslaught of the Germans, the Finns, the Hungarians, the Rumanians, the Italians and other Nazi mercenaries, who have opened new fronts for the Axis against the USSR. Yet to date no advantage whatsoever has been taken by the United Nations of the preoccupation of four-fifths of the Axis forces on the Russian frontier. Without such action, this war can only be prolonged to the disadvantage of all concerned, with all the needless loss of life, and social and economic dislocation that this implies for everyone."

The resolution was given unanimous approval and copies were forwarded to our President and the British Consul in Seattle.

Other important transactions were made but are too numerous to mention here.

All in all it was a great day for Wash. Slavs. It was one of those memorable occasions that will linger in the writer's memory for a long time to come. Adding to the occasion was the fact that for the first time in the history of our Federation a lady was presiding officer and that honor went to your scribe. Gee, can you blame me that I'm thrilled to the core?

Officers which were elected for the ensuing year are: George Nemec Jr., president; Millicent Bogetich, vice-president; Minnie Jurich, secretary and George Porenta, treasurer. Sixteen members were also elected to the Board of Directors.

As far as I know Washington is the only state in the Union which has an All-Slavic State Federation.

For many years our Federation has preached the gospel of unification of all our Slavic peoples. It has been one of our fondest hopes and dreams. It seems nothing short of war could make that dream a reality. For the first time our Slavs are grasping the extent of the maxim, "In unity there is strength," and are massing into a solid front.

Freedom. What a sweet sounding word. Yes, freedom is the jewel we cherish and for that freedom we are willing to go the limit!

Lahko no!

July 4th Picnic

Export, Pa. — Plans are rapidly being completed for a picnic to be held at Beechwood Park, Saturday, July 4th under the sponsorship of our Lodge 138, AFU, in Export.

At a recent lodge meeting it was decided to levy a special extra assessment of 50-cents on every adult member in addition to their regular dues. This extra assessment can be paid in either May or June and it will help defray expenses of our forthcoming picnic on July 4th. All members who attend this picnic and who have paid their 50-cents special assessment will in turn receive 50 cents in tickets which can be spent at the concessions on the grounds. Those who don't attend, will not receive any tickets, so make it your business to be there.

There are a lot of members who never attend our affairs and don't even know their lodge brothers and sisters. The people who are on the sick list, and the boys in the service will not have to pay the extra 50-cent assessment.

Members who always attend lodge affairs always do the work, so come on, you folks who always stay away, help us out and do your share. At any rate, be sure to pay your 50-cents and come to Beechwood Park on July 4th. Frank's Trio will supply the music for all dance lovers.

Rose J. Kuznik,
Lodge 138, AFU.

1,264 Artists Submit Entries In Red Cross Competition

Seventy entries were purchased from among 2,038 submitted in the American Red Cross national competition for pictures and posters illustrating the organization's activities, it has been announced. The competition, which called for "significant posters" and "realistic visual records," and which was open to pictorial media of artistic expression, closed March 18 with entries from 1,264 artists.

Under terms of the competition which was conducted for the Red Cross by the Section of Fine Arts, Public Buildings Administration, Federal Works Agency, a six-man jury reviewed entries and recommended the most outstanding for purchase at pre-determined rates. Entries submitted covered every phase of Red Cross activity and came from artists in every part of the country.

Pictures purchased along with other entries that were recommended for exhibition by the jury are to be on display at a special showing in the National Gallery of Art, Washington, D. C., for a period of four weeks beginning May 2. Thereafter groups of from 70 to 100 pictures will be sent on exhibit to cities throughout the country.

Safety Rules

Converse as you observe. That is the National Safety Council's suggestion for a safe and patriotic vacation season. The Council urged every citizen to forgo all unnecessary driving over the summer holidays as a means of conserving tires, cars and the manpower lost through accidents.

"Never in the history of our country," said Judge Lee E. Skeel, president of the Greater Cleveland and Ohio State Safety Council, "has it been more important and appropriate to honor the dead by protecting the living."

Carl L. Smith, managing director of the Greater Cleveland Safety Council, also pointed out that at this season it is advisable to take note of a number of safety rules which include:

1. Swim only in protected areas and obey safety rules and life guard signals.
2. Wait at least two hours after eating before going swimming.
3. Be sure the water is deep enough for safe diving and if wading, be careful of holes, rocks and undertow.
4. In attempting to rescue a swimmer in trouble:
  - (a) Call loudly for help.
  - (b) Explore possibility of rescuing person without entering water yourself by throwing him a line, using a boat or pushing a board or other floating object toward him.
  - (c) Attempt a swimming rescue only if you know how or if no other means is available.

5. Only those who are good swimmers should go in canoes or small boats and care should be taken that the canoe or boat is not overloaded. If boat capsizes, swim to it and stay with it until help arrives.

6. Avoid sun burn by acquiring a tan gradually. At this season the body should not be exposed to direct sun more than 10 or 15 minutes.

7. When hiking along highways walk single file on the left side of the highway facing approaching traffic and arrange your hike so that you will return before dark.

8. Be careful about the purity of drinking water and also that the food you eat is clean and properly prepared. Light eating is recommended for those who are exercising strenuously.

9. Be sure that any fires you build are started in a safe place away from dead trees or inflammable grass and always make sure that a fire is out before you leave it.

10. It is unwise to drink large quantities of cold liquids when you are overheated.

S. N. H. Aux'y Knits Will Present Red Cross Medals

Waukegan, Ill. — The Slovene Nat'l Home Auxiliary is still busy knitting, so far finishing nearly 2000 hours of work for the Red Cross. The first ARC Production medals will be awarded at next Thursday's meeting to: Frances Music, who finished 203 hours of work; Mary Novak, 163 hours; Frances Ogrin, 173 hours; and Mary Koncam, 145 hours. A social will follow.

Knitting is not the only interest our ladies have. In the past few weeks they were collecting for the "Russian War Relief." So far a money order for \$120.30 was sent to the office for Russian Relief at 80 E. Jackson Blvd., Chicago. Those collecting are: Anna Machnich, Frances Ogrin, Louise Ogrin, Mary Lukančič, Marianna Jelovsek, Frances Peckay, Josephine Kozina and Jennie Miller.

The necessity to help Russians, still seems a little odd to most Americans. The reason is the antagonistic attitude of leading American newspapers, churches and capitalistic organizations, who for the past 25 years pictured Russia as a bad country, communism as an evil thing, and all the Russians generally good for nothing. In short it was described as a big bad bear, very dangerous to the United States. Of course the communists of this country played their part convincingly enough. Majority of them were just organized cranks, protesting to everything at all times, trying to make themselves important by noise. They succeeded to confuse many Americans who took for granted that everything which is not republican is communistic. Most of the noise-makers never knew the why of communism, and where it was necessary. For instance, if in Washington a law had been passed, that everything they own belongs to the state, that their wives won't cook their meals anymore because we will have community kitchens; that their children and everyone's children will be brought up by the state by more capable people than the parents, etc., those communists would be the first to protest. The rest of us would too, because those reforms are not necessary here.

For 25 years, under all these influences, the average American was forming a definite antagonism against Russia, and cannot understand now how that great big bear could suddenly be turned into a homing pigeon. He never took a close look at it to find out that it was only a scare-crow.

Therefore, it is up to us to bring Russia close to the average American. First we must convince him, that communism never was a danger to the U. S. A., because working conditions, and things in general have always been better than those in Russia, that social reforms in a country like U. S. A., can be achieved without bloody revolutions and purges, by simply voting for the right people.

A good example of this is reflected in the past ten years. Here we are dealing with intelligent people who can be taught necessary reforms. Russia in 1917 had to deal with a hungry, degenerated mass of people who could not read or write and do hundreds of other things Americans can do. The average Russian was not allowed to go to school. Americans have a number of freedoms, Russians had none. They were ruled by the iron hand of czarism and Russian church, who robbed them

Write to the Boys in The Armed Forces

Biggest morale builder among the boys serving the various units in the armed forces of the United States is the receipt of letters from their family, friends, and loved one from home.

Radio and motion pictures combined with nationally circulated newspapers and magazines have campaigned to encourage people to write to the boys in camp.

Today, our fighting forces are scattered over all parts of the globe. Thousands of miles separate them from their loved one at home. They are fighting to defeat those enemies who are desperately trying to take our freedom and liberty away. They are fighting for us! Others are yet at the front lines are in training camps preparing themselves physically and mentally so they can be at peak form when they meet our enemies in battle.

You can imagine what a tremendous effect good cheer news from home will have on them. When the mail is distributed they'll be waiting for their name to be called. You can imagine too, what a cheerful grin will shine on the features of those who receive mail from home. It's happiness complete! But what if there's no mail? Day after day passing by and a disappointed soldier plods wearily back to barracks as his friends exchange gossip news from home. Don't disappoint your friends or brothers in the army! Send them a letter today!

When you write, be sure to address the envelope clearly and legibly. It will enable the speedier and more accurate distribution. You are urged to write on one side of the paper as mail crossing the seas is tossed. Observe these rules and write to your brother or sister in the armed forces today!

The Quickest, Surest Way YOU Can Help Win This War . . .

Buy War Savings Bonds Stamps - NOW!

of all social and living rights. Therefore, the drastic measures of communism were necessary in Russia. Religious people will tell you that Russians were against religion, just like Germans are now. They again never found out that church and government in Russia were one, when the people revolted, they had to revolt against the church too.

Above are the reasons why we needn't fear Russia. There are the selfish reasons why we must help it. Our own sons will be spared. This can mean many things. Then are special reasons for us Slavs. If Russia wins, Yugoslavia and our people will have a chance, and then Russians are Slavs, the Slovene motto: "Blood is not water."

I admit that I have never studied communism very deeply. To those who have, my reasoning will seem rather incomplete, but I am sure that all an average American will want to know, because I am only an average too.

Albina L. Furlan,
for the S. N. H. Auxiliary.

Official U. S. Treasury War Bond Quotas for June

The above map of the country shows the War Bond Quota by states for the month of June totalling \$800,000,000. Everybody every day is expected to invest at least ten per cent of his income in War Bonds to aid in financing America's offensive against the Axis powers.

The ultimate quota for the nation will be on a basis of one billion dollars per month effective in July. This sum is necessary to provide for all-out production of planes, guns, ships and munitions adequate to arm our fighting men with the tools necessary to win the war.

State Summer Meeting For Post-War Reconstruction Plans

Louis Adamic and Dr. Boris Furlan Discuss Ideas

Spring, O., May 13. American newspaper publishers, economic experts, and groups of farm, labor and nationalistic groups will meet with representatives of exiled democratic governments of Central and Eastern European countries at Antioch College late this month to discuss the problems of the region now and after the war.

For the summer meeting today as the result of a working conference on the problems of Central and Eastern European countries held at Antioch Day and 18, Dr. Felix Gross, General Secretary of Central and Eastern European Planning Board, and Dr. Furlan, representative of Yugoslav exiled government and Louis Adamic, author of "Two-Way Passage," were those present.

Adamic, who is sponsored jointly by the Central and Eastern European Planning Board, Antioch College, and the Antioch Review, will deliver fifteen or more lectures on the development of cooperation between the United States and the forces in Europe now and after the war.

Adamic leaders will gather with the European exiles in a special three-day conference. Prior to this European American professors and will deliver fifteen or more lectures on the development of cooperation between the United States and the forces in Europe now and after the war.

Adamic spoke of the American people's resistance to printed words; suggested that leaders in post war reconstruction planning to use the technique of rumor spreading so successfully employed by Hitler.

The conference was the second on progressive action and democratic reconstruction sponsored jointly by the Antioch Review and Antioch College. In addition to the working sessions and conferences had a luncheon meeting with college officials and a dinner with the editorial board of the Antioch Review. The agenda included an informal public round table on the subject of the European Underground and Democratic Reconstruction.

Other representatives at the conference were Mr. Don Harrington, a Unitarian minister in Chicago and a Hungarian from Rumania; and James Greer, a telegraph editor of the Springfield Sun.

Let freedom ring on Uncle Sam's cash register! Buy U. S. War Bonds and Stamps.

Briefs

(Continued from page 5)

Thrill of "bumping" into General John Marshall while descending steps in the government's Munitions building in Washington D. C., where she is employed was experienced by Miss Josephine Korent a member of Lodge 200, AFU., Ely, Minn., and a former contributor to the Nova Doba Juvenile Section. In a letter to her hometown paper, Miss Korent related the experience. After pardoning herself, she stated, she noticed several stars on the general's uniform when a Colonel who had noticed her "bump" informed she had just had the honor of bumping into General Marshall. There are two so-called "full" generals in the Army of the United States. Marshall is one; General Douglas MacArthur is the other.

Recovering rapidly from an operation at a Canonsburg, Pa., hospital, Bro. Frank Mikec, 1st Supreme Judiciary of our AFU., returned May 27th to his home in Strabane, Pa. He reported he was feeling better with every passing day.

Annual Slovene School Picnic of the Slovene National Home on 65th and St. Clair avenue will be held Sunday, June 7 at the SNPJ Farm near Chardon.

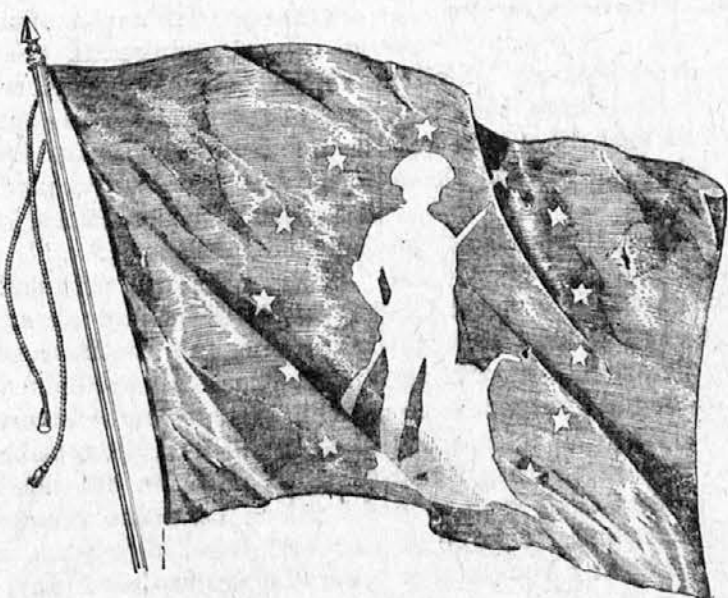
Visitor at the Nova Doba office Monday was Mr. Anton Svet, manager of the "Glas Naroda," in New York City. Among other things, he reported that after six months in a New York hospital where one leg was amputated, Bro. John Terchek, editor of Glas Naroda, widely known through his column, "Peter Zgaga," has recovered to a fair degree from the effects of the operation.

The 1942 Campaign for new Juvenile Members is under way. You are urged to remind members of your lodge at every monthly meeting to go out and work for some of the valuable prizes being offered by our Union. You are urged to see that some new juvenile members are enrolled in your lodge each month.

From the Cleveland, Ohio, United Slav committee, word has been received that President Roosevelt intends to proclaim an All-Slav Day, June 21st.

July 11, 18, and 25 are the dates selected for barn-dances to be sponsored by Betsy Ross, Lodge 186, AFU. The lodge will celebrate its 15th anniversary with a dance Nov. 28th, 1942.

SYMBOL OF PATRIOTISM

MINUTE MAN FLIES HIGH.—This is the new Minute Man War Bond certificate, designed by the Treasury Department for firms and organizations which attain more than 90 percent participation in War Savings Bonds purchases by their employees or members through a systematic purchase plan. The Minute Man is embossed in white on a blue background, surrounded by thirteen stars, representing the Nation's thirteen founding States. When companies, labor unions, and other organizations top the 90 percent figure, they will receive a special Minute Man Certificate of Award signed by Secretary Morgenthau, the State Administrator, and the State Chairman of the War Savings Staff, the Treasury Department announced. This certificate entitles the recipient to fly the flag, which is being manufactured in various sizes and is sold by licensed suppliers at a nominal price.

It's Beautiful Ohio Featuring

A LITTLE OF EVERYTHING

By Little Stan

Little Stan

Cleveland, O.—To those people who have listened to the strains of the popular song, "Beautiful Ohio," a person who has viewed this spectacle of nature's splendor will tell you that the words and music define this state exactly as intended. For over the weekend—the Memorial Day observance highlighting—the Little Stan's had the opportunity to cover miles of this picturesque country as guests of Mr. and Mrs. Johnny Opeka and daughter Betty of Barberton, and with Mr. and Mrs. Joseph Birk, and daughter, Marian.

On this jaunt which proved much too short, people experienced a little of everything including the weather, and all still felt patriotic (considering tires) because one machine was used in each case, and after reaching destination, everyone relied on foot work exercise for the remainder of the day.

Visiting with the Bill Lindgren's Friday evening, the Little Stan's had no idea guests would arrive from Barberton. As the evening was so warm, they decided to walk to the Lindgren home—which was quite a distance by hoof—and in the hot weather it was "hot hoofin'." Although late, salvaged an excellent evening.

Early next morning a little note on the door revealed the Opeka's had dropped in Friday evening. Minutes later a knock, and the Opeka's had returned. A dash to the office where Memorial Day mail was cleaned up, thence into the Opeka car, and away to the country. —Heigh ho!

With the weather remaining hot and sultry the cool country breezes were warmly welcomed! In fact, the skies darkened and they started to howl upstairs—thunder. Flashes of lightning, a torrential rain, and the group took refuge at a roadside country club. Just opened on the day, and it seemed like they wanted to make a fortune the first day. Five sandwiches—five dollars! Who said price ceilings! Moving out in a hurry, completed a nice ride to West Salem, where Lawrence Frank operated a combination farm and oil well—and we do mean oil! Workmen were pumping it into big steel drums right from the bowels of the earth.

With Johnny, played nine holes of golf on the front lawn, enjoyed watching the hogs roll around in the mud, even watched Mr. Frank milk the cow—and it did seem one-sided. Even shot at a target some feet away which we managed to hit at least a couple of times. Poor Uncle Sam if he gets Little Stan! Inside the two "Betties" were braced on a piano chair, pumping away to make music in roller style! A drive to a country tavern, and later sat down to a delicious supper of country sausage a la king! Beautiful it was! And if anyone had seen Little Stan returning to his home, he would have noticed the "country" evidence on his small shoes. Heh Heh. Yessir! Acted just like the bossy, who, after being cooped up inside her stall all winter eating hay, was let out in the green spring to romp and frolic like it never did before! Oh Ferdinand!

Later that evening drove through Kenmore and to the Akron airport where the roar of two immense passenger planes thrilled us to the core; alongside the "Rubber Bowl" where we looked over a canvas fence to peek at midget autos racing around the track. Drove past the big Goodyear Zeppelin plant, and saw new aircraft factories roaring their way to victory!

Back through Kenmore where we visited the Obeza's at their Tavern featuring the Horse-shoe bar and good music. Obeza's are enrolled in the Akron Lodge 127, AFU. Later to an amusement park at Summit Beach—and when Little Betty Opeka asked her daddy to go there, Little Stan always accused her of cussing! Summit Beach!

Here was the hurdy-gurdy of gay laughter in carnival time. Spectacular fireworks lit up the sky and highlight featured colorful fireworks sputtering sign which spelled out the urge—"Buy U. S. War Bonds and Stamps!" Bed time, and to Opeka's home in Barberton where soon deep scores told the story of complete relaxation after a busy day.

Next day, Johnny was up early to drive the Little Stan's back to Cleveland. Time was an important element, and by driving carefully reached home and bade each other farewell and thanks for an excellent outing. At home cleaned up, shaved, and in a few minutes welcomed our Country Gentleman, Joe Birk, with Pauline and Marian. Drove out to Euclid first where we visited Frank Cigoy at his emporium and talked to Frank Jr., for quite a spell. Another drive with colorful vocal accompaniment where we visited the Birk's new Country Villa which is nearing completion. Later drove to a beautiful little city—Willoughby—where an excellent dinner appeased a ravenous appetite. Followed thru with a ride through beautiful picturesque country, hills, valleys, creeks, beautiful homes and farms, ending up at the Farm near Chardon where we saw many of our old friends. John Hryatin, president of Iliriska Villa was watching Krist Stokel, Mike Poklar, Tony Prime and Andy Poklar initiate new ballin' balls. Many Minnesotans present including Paneek, Putzy, Harry Korosec, Shega, Porky Govednik, Freddy Perovshek, Tomsich, Zergay, Mary Shega—and you could really add to that list.

Before leaving ran into John Zaic and his son-in-law, Bro. Zaic is a former Ely man, and knowing that Little Stan was soon leaving for Minnesota, he dispatched his best regards to all his friends.

Back to the Birk Villa where another car had already made its appearance. In it were Matt Anzele, Shega, and Govednik who had come to look over the Villa. Dotted with picturesque scenery, apple and peach trees, the terrain was really beautiful. Huge trees shaded the Villa and before you knew it you were really comfortable. Nearby a Dude ranch where you can try riding the horses—the bridge path running adjacent to the Birk Mansion.

Later in the afternoon, Mr. and Mrs. John Mocnik, and Joey arrived, and among other guests were Mr. and Mrs. Susel. The young men from the Iron Range dropped in and there was a nice gang of people scampering about, helping initiate the new building at its present stage of construction.

Mr. and Mrs. Mocnik have a dog by name of Jiggs, and he certainly is a mighty intelligent animal. Brings mail in, and best of all, acts as special messenger between the Mocnik store and home. Quite lively too, and the dog can do everything but talk, and he almost does that!

Protecting Your Linens Wear and Care

Linens are serviceable but these simple rules will prolong their life and beauty.

Avoid cutting with blades and pins. Although there may be no immediate damage the fibre is weakened and a hole may develop in laundering.

Avoid many folds or creases. These impose a strain on the fabric. Linens wear first where creases are ironed in, so change the line when ironing and fold by hand as much as possible.

Avoid excessive use of starch. It is not needed in tablecloths and where needed use it sparingly. Linen is likely to crack if too stiffly starched.

Avoid caustics at high temperature. Don't use soda or other caustic alkali solutions in hot water.

Avoid setting stains. Remove stains as soon as possible and before the article is washed. Washing sets stains and so does hot water. Always use cold water to remove an unknown stain.

Storage. Store linens unstarched and always wash new linens. Roll, do not fold, in tissue paper to prevent cracking at the creases and seams. Store in a close-fitting drawer to exclude light and in a cool but not cold room. If linens are stored over a long period of time wash them twice a year to prevent drying out.

Washing and ironing white linens. Use hot suds and a mild soap, rinse twice in a clear hot water and once in cool water. Avoid strenuous rubbing and loosen the clothes wringer. Since linen is highly absorbent, use light bluing water. Dry in the sun whenever possible. Stretch the article to shape and hang very straight. Hang it half over the line to prevent tearing with clothes pins. Iron while damp with a moderate to hot iron across the width on the wrong side and length on the right side.

Embroidered linens should be ironed on the wrong side on a well-padded surface such as layers of bath towel.

Colored linens. These should not be soaked before washing unless you are very certain that they are color fast. To prevent fading do not dry them in the sun. Do not boil or bleach to remove stains because you will remove the color too. —Consumer's War Bulletin.

Driving into town late in the evening enjoyed plenty of excellent singing. Those Birks can do everything well, and Marian even added some choice impersonations of that South-American Carmen Miranda imitation. "Ya Ya Ya I like you ver-r-r-y much!"

Suddenly ahead on St. Clair avenue everything was black. Visibility was zero! High winds swirled dust around and it seemed like running into a tornado or cyclone. Soon it settled, but for a while it looked like something big. Early Monday morning according to papers, the same thing must have happened with much more velocity. For a giant tidal wave, towering over 20 feet in some sectors tore in along Lake Erie drowning seven persons who were apparently fishing, and injuring many more. Twasn't fooling!

It was a very pleasant weekend, and the Little Stan's hope that someday they can repay the Birks and the Opekas for their excellent hospitality.

Among other news bits, we learned from the supreme president that the celebration of Lodge 30, AFU's fortieth anniversary was really an excellent event. Over 450 people attended the banquet and exercises at which honorary emblems were conferred upon 40-year veterans! Congratulations to Lodge 40, and this winds up Little Stan for the week—

Train Women for War Jobs

The National Youth Administration in Cleveland is prepared to train 150 women per month for war work. Work experience and training will be given in machine operation, assembly, inspection, and welding.

The need for women to replace men being called up for service is growing daily. This is evidenced by the fact that the women now in training in the National Youth Administration shops are being placed in defense firms as fast as they have secured sufficient training. The maximum training period is 90 days. However, individual abilities may shorten the time required for adequate preparation.

Any women between the ages of 18 and 24 inclusive, unemployed, or working part-time, who meets industrial requirements, may apply at the personnel office of the National Youth Administration, 1967 East 57th Street, between 8 a. m. and 5 p. m. on Monday through Friday and on Saturday from 8 a. m. to 12 noon. — From the office of Karl Duldner, Area Director.

Towering genius disdains a beaten path. — Abraham Lincoln. —Fraternal Monitor

PROPERTY LIMERICKS

A carpenter named Mr. Jedd
Hit the nail on the head
when he said
"The Bonds I am buying
Will help 'em keep flyin'
And bomb all the Axis guys
dead!"

Help your county reach its War Bond quota and give America the "touch" for Victory. Invest 10% of your income in War Bonds every payday.

Half Price!

the latest brand-new edition of the famous Amateur Gardeners' "Bible"

FORMERLY \$4.00 Now Only \$1.98

Every Word, Page and Picture Complete—with much NEW Material and NEW Illustrations! Get Your Copy Now!

THE GARDEN ENCYCLOPEDIA

Here's everything you need to know about anything you want to grow! Packed with more practical garden information than any other volume near its price. Nearly 1400 pages, 750 pictures, 10,000 articles. Prepared expressly for the amateur—no heavy technical talk, but clear, explicit answers to every garden question. Prepared by American experts for all U. S. climates, soils, seasons and methods. Edited by E. L. D. Seymour, B.S.A. Praised by gardening authorities. Order this amazing half-price bargain at once!

Name and Address of Store
Please send _____ copies of the NEW GARDEN ENCYCLOPEDIA, by E. L. D. Seymour, at \$1.98 each.
☐ I enclose payment ☐ Send C.O.D.
Name _____
Address _____

You can order this fine book from:
SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 13th St., New York City

